

Μην
πυροβολείτε
τη νύφη

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

6η ΧΙΛΙΑΔΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Μην πυροβολείτε τη νύφη**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Χρυσήδα Δημουλίδου
ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Μαρία Μπανούση
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Νέλλυ Βασιλείου
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ:
Μερσίνα Λαδοπούλου, Ραλλού Ρουχωτά

© Χρυσήδα Δημουλίδου, 2006, 2016
© Φωτογραφίας εξωφύλλου: Roberto Pastrovicchio/Arcangel.com
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2016

Πρώτη έκδοση: Εκδόσεις Λιβάνη, 2006
Δεύτερη έκδοση: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.,
Σεπτέμβριος 2016, 6.000 αντίτυπα

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-1720-2

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Έδρα: Τατοΐου 121, 144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο: Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • http://blog.psychogios.gr

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Head Office: 121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfoffi, Greece
Bookstore: 13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • http://blog.psychogios.gr

ΧΡΥΣΗΙΔΑ ΔΗΜΟΥΛΙΔΟΥ

Μην
πυροβολείτε
τη νύφη

ΑΛΛΑ ΕΡΓΑ ΤΗΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ

- Τα τριαντάφυλλα δε μυρίζουν πάντοτε*, Λιβάνης, 1997
Το βαλς των πορσελάνινων άστρων, Λιβάνης, 1998
Πόθοι στα φτερά των αγγέλων, Λιβάνης, 1999
Όταν το χιόνι χόρεψε με τη φωτιά, Λιβάνης, 1999
Άντρες; Ευχαριστώ, δε θα πάρω, Λιβάνης, 2000
Ένα κομμάτι ουρανού, Λιβάνης, 2007
Το φιλί του δράκου, Λιβάνης, 2007
Σουίτα στον παράδεισο, Λιβάνης, 2008

Για παιδιά

- Ο Πρασινοπασχαλιάς*, Λιβάνης, 2005
Η φαντασμένη τριανταφυλλιά, Λιβάνης, 2005
Το αστεράκι που έπεσε στη γη, Λιβάνης, 2007
Η μαργαριταρένια πολιτεία, Λιβάνης, 2007
Χαρούλης, το χελιδόνι του χειμώνα, Διάπλαση, 2013
Η επίθεση της Σφήκας, Διάπλαση, 2014
Ένα ευτυχισμένο βασίλειο, Διάπλαση, 2014
Οι λαμπάδες που επαναστάτησαν, Διάπλαση, 2014

Από τις Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ κυκλοφορούν:

- Το σταυροδρόμι των ψυχών*, 2009
Πόσο κοστίζει η βροχή;, 2010
Μερσέντες Χιλ, 2010
Οι αγγελιαφόροι του πεπρωμένου, 2011
Ο λύκος της μοναξιάς, 2011
Οι τρεις υποσχέσεις, 2012
Το σπίτι των σκιών, 2013
Το κελάρι της ντροπής, 2014
Τα δάκρυα του Θεού, 2015
Το μάτι του βοριά, 2015
Μάντεψε ποιος θα φύγει απόψε, 2015
Η γυναίκα της σοφίτας, 2015
Ο γιος της βροχής, 2015
Οι δαίμονες δεν έχουν όνομα, 2016
Η σκοτεινή πλευρά του ήλιου, 2016

Για παιδιά

- Ο Ελληνούλης, το χάρτινο καραβάκι*, 2011
Μπόινγκ, το θαρραλέο αεροπλανάκι, 2012

Το προσκλητήριο του γάμου

Ημέρα είχε ξεκινήσει στραβά από το πρωί. Άργησα να ξυπνήσω για τη δουλειά, έσπασα δυο ολοκαίνουργια καλσόν πριν κατορθώσω να μπω στο τρίτο, έσπασα ένα φλιτζάνι του καφέ από το πορσελάνινο σερβίτσιο, δώρο της μαμάς μου, τσάκισα το πίσω αριστερό φανάρι του αυτοκινήτου μου, που το είχα αγοράσει πριν από δέκα μήνες και το ξοφλούσα με δόσεις, πάνω στην προστατευτική μπάρα του πεζοδρομίου, τσακώθηκα με τον προϊστάμενό μου, κατέστρεψα στο κομπιούτερ την εργασία δύο ημερών κατά λάθος, πήρα κλήση για παράνομο παρκάρισμα, βρήκα ένα βουνό «λυπητερές» στο γραμματοκιβώτιό μου, κι εκεί που πήγα να ανασάνω και να βάλω κάτι στο στομάχι μου που έσκουζε από την πείνα, ανακάλυψα ότι είχα ξεχάσει να βγάλω από την κατάψυξη το πρωί τα μπιφτέκια.

Μου ήρθε να ουρλιάξω καταμεσής του διαμερίσματός μου στις τεσσερισημίσι το απόγευμα, αλλά συγκρατήθηκα. Δεν είχα καμία όρεξη να αναστατώσω σε ώρα κοινής ησυχίας τους υπόλοιπους ενοίκους της πολυκατοικίας ούτε φυσικά να αναγκαστώ να εξηγήω στους αστυνομικούς ότι δεν έγινε καμιά απόπειρα βιασμού εναντίον μου. Συγκράτησα την αγα-

νάκτησή μου, συμμαζέψα το κουράγιο μου και τηλεφώνησα στην πλησιέστερη PIZZA HUT να μου φέρει μια πίτσα διαίτης στο σπίτι. Μετά, εφησυχασμένη κατά κάποιο τρόπο, άπλωσα τις λυπητερές πάνω στο τραπέζι της κουζίνας και με τη βοήθεια του χαρτοκόπτη άρχισα να ανοίγω τους φακέλους έναν έναν προσεκτικά: ΔΕΗ, ΟΤΕ, COSMOTE, DYNAMIC VISA, EUROBANK VISA, γραμματίο αυτοκινήτου...

ΔΕΗ, ενενήντα ένα ευρώ. Αν είναι δυνατόν! Ένα άτομο μόνο, που μαγειρεύει μέρα παρά μέρα ή στον ατμό, μια και βρίσκομαι σε μόνιμη δίαιτα, που βάζει πλυντήριο μία φορά στις δεκαπέντε με είκοσι μέρες, που καίει ελάχιστα φώτα και έχει ηλιακό θερμοσίφωνα, να πληρώνει τόσο πολλά για ρεύμα...

ΟΤΕ, πενήντα ευρώ. Άλλο πάλι και τούτο. Αφού, κύριε ΟΤΕ μου, τα τηλεφωνήματά μου τα κάνω μέσω της FORTHNET, γιατί με χρεώνεις περισσότερο από εκείνη; Επειδή έχω αναγνώριση κλήσεων; Γιατί τόσο πολλά τέλη για να έχω κι εγώ μια γραμμή επικοινωνίας με τον έξω κόσμο; Εργένισσα είμαι, και το τηλέφωνο είναι ο μόνος μου φίλος όταν νιώθω μοναξιά. Πρέπει να σε χρυσοπληρώσω γι' αυτό;

COSMOTE, τριάντα εφτά ευρώ. Ε, πάλι καλά. Ευτυχώς που έχω το τετράωρο δωρεάν πρόγραμμα ομιλίας κι έτσι μιλώ αρκετά, μπορώ να πω.

DYNAMIC VISA, τριακόσια ογδόντα ευρώ; Πού στο καλό ξόδεψα πάλι τριακόσια ογδόντα ευρώ; Αφού την είχα ξοφλήσει. Δεν μπορεί, κάποιο λάθος έγινε. Ελέγχω τη λίστα με τις αγορές μου. Παπούτσια, δύο φορέματα, πάλι παπούτσια, δώρο για τα γενέθλια της μαμάς, σούπερ μάρκετ, ξανά παπούτσια. Μα τι στο καλό... τρία ζευγάρια αγόρασα μό-

νο σε έναν μήνα; Βάζω το μυαλό μου να δουλέψει. Σωστά. Μια και μπήκαμε στην άνοιξη και έρχεται και καλοκαιράκι, δεν μπόρεσα πάλι να αποφύγω αυτή την ιδιαίτερη ανάγκη μου να πλουτίσω την παπουτσοσυλλογή μου. Σίγουρα έχω πρόβλημα και θα έπρεπε να το συζητήσω κάποια στιγμή με έναν ειδικό γιατρό ή, μάλλον, με ψυχοπαπουτσολόγο. Μη δω γρατσουνιά στο πατούμενο, πάει, το πέταξα ή το χαρίζω. Και είχα σκοπό να αγοράσω αύριο ένα καταπληκτικό ζευγάρι πέδιλα με δήθεν πέτρες Σβαρόφσκι επάνω. Ακυρο. Μπορώ να ζήσω και χωρίς αυτά. Λες;

EUROBANK VISA, είκοσι οχτώ ευρώ. Πάλι καλά που είμαι συγκερατημένη με τη συγκεκριμένη μου κάρτα. Τη χρησιμοποιώ κυρίως όταν ταξιδεύω ή για απολύτως έκτακτες περιπτώσεις.

Γραμμάτιο αυτοκινήτου, εκατόν ογδόντα ευρώ. Αυτό είναι το μόνο αναμενόμενο και σταθερό ποσό που θα πληρώσω για δεκατέσσερις ακόμη μήνες.

Κάνω γρήγορα την πρόσθεση. Σύνολο, επτακόσια εξήντα έξι ευρώ. Καταστράφηκα! Τα δύο τρίτα του μισθού μου! Α, πρέπει να συμμαζευτώ λιγάκι. Ευτυχώς που δεν πληρώνω ενοίκιο. Ήμουν τυχερή σε αυτό. Όταν πέθανε η γλυκιά μου η γιαγιά, που τη λάτρευα, μου κληροδότησε ένα διαμέρισμα στην επαρχία, και συγκεκριμένα στη Χαλκίδα, από όπου είναι η καταγωγή μου. Το πούλησα, τσοντάρισαν και κάποια χρήματα οι γονείς μου, κι έτσι βρέθηκα με ένα ωραίο διαμέρισμα ενενήντα τετραγωνικών μέτρων στη Νέα Σμύρνη, με θέα σε μια μικρή πλατεΐτσα. Θεός σωχρέσ' την τη γιαγιά Αννιώ, γιατί έτσι και είχα και ενοίκια, σίγουρα θα ήμουν τώρα στη στενή για χρέη.

Α, να και κάτι ευχάριστο μέσα στην τόση μαυρίλα. Δύο ωραίες προσκλήσεις. Επιτέλους, μετά από τόση σύγχυση και κάτι καλό. Ποιος με θυμήθηκε, αλήθεια;

Ανοίγω τον πρώτο φάκελο:

ΣΑΣ ΠΡΟΣΚΑΛΟΥΜΕ ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΠΟΙΗΤΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ
ΤΗΣ ΜΑΡΩΣ ΤΣΕΚΙΝΗ ΠΟΥ ΘΑ ΓΙΝΕΙ
ΣΤΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ...

Μπα, τίποτα σπουδαίο. Πάλι αυτή η Τσεκίνη με τα άθλια ποιήματά της, που είναι πιο βαρετά και από τη συγκέντρωση των υπεραιωνόβιων καλεσμένων της. Εμένα προσωπικά με καλεί η Ελένη η βιβλιοπώλισσα, μια και είμαι τακτική πελάτισσά της. Δε λέω, γίνονται ωραίες παρουσιάσεις βιβλίων στον χώρο που έχει διαμορφώσει γι' αυτές τις περιπτώσεις, όμως αυτή την Τσεκίνη δεν την αντέχω. Άκου εκεί «ο βοριάς φύσηξε στα σάχια της φθινοπωρινής μνήμης και έγλειψε τις άθλιες αναμνήσεις που γυροβολούσαν στον θάνατο της ψυχής...»! Τι ήθελε να πει ο ποιητής; Είχα αγοράσει ένα βιβλίο της, αλλά, όσο φιλότιμες προσπάθειες και αν κατέβαλα, δεν κατάλαβα λέξη. Ίσως να μη μου πηγαίνει η ποίηση, προτιμώ το πεζό κείμενο.

Πέταξα την πρόσκληση στον κάλαθο των αχρήστων και πήρα στα χέρια μου τον ωραίο ολόλευκο φάκελο που έγγραφε επάνω με μαύρα καλλιτεχνικά γράμματα «*Αξιότιμη κυρία ANNA ΧΑΡΙΤΟΥ*». Τώρα, βέβαια, κυρία με την έννοια της παντρεμένης δεν ήμουν, αλλά ούτε και δεσποινίς. Βάδιζα αισίως στα τριάντα τρία και, εκτός από έναν αρραβώνα

εξπρές και τρεις άθλιες σχέσεις, το νυφικό το έβλεπα μόνο πάνω σε άλλες, και όχι σε εμένα.

Κι όμως, από μικρό κοριτσάκι εκείνο που πάντα με εκστασίαζε ήταν μια γυναίκα ντυμένη με ένα πανέμορφο νυφικό να κρατιέται από το μπράτσο του γαμπρού ενώ πολλά παρανυφάκια δίπλα της βαστάνε το πέπλο! Αχ, το όμορφο όνειρο... που για μένα, δυστυχώς, παρέμενε ακόμη όνειρο.

Θυμάμαι ότι παιδί δεν έχανα γάμο για γάμο, στεκόμουν πάντα απέναντι από τη νύφη και τη χάζευα με το στόμα ανοιχτό, μέχρι να εξαφανιστεί μετά τη λήξη της τελετής. Οι περισσότερες κούκλες μου ήταν ντυμένες νυφούλες, που τις είχα παραταγμένες στη σειρά πάνω σε ένα ράφι της βιβλιοθήκης και τις καμάρωνα με τις ώρες, πλάθοντας εικόνες του εαυτού μου μέσα σε αυτό το φόρεμα όταν πια θα μεγάλωνα. Το νυφικό, τα στέφανα, οι λαμπάδες, οι βέρες ήταν για μένα μια μαγεία, ό,τι πιο όμορφο μπορούσε να συμβεί στη ζωή ενός κοριτσιού... Τέλος πάντων.

Άνοιξα προσεκτικά τον σκληρό φάκελο και διάβασα την καλοτυπωμένη πρόσκληση. Η τσιρίδα μου ακούστηκε σίγουρα δύο τετράγωνα πιο πέρα. Δεν ήταν δυνατόν! Δεν μπορούσε να συμβαίνει αυτό! Δε μου έφταναν όλα αυτά που είχα περάσει σήμερα, έπρεπε να μπει και το κερασάκι στην τούρτα;

Η ΜΑΡΙΑΝΘΗ ΚΡΕΤΣΟΥ ΚΑΙ Ο ΑΔΩΝΙΣ ΚΑΣΣΑΣ
ΕΧΟΥΝ ΤΗΝ ΤΙΜΗ ΝΑ ΣΑΣ ΠΡΟΣΚΑΛΕΣΟΥΝ
ΣΤΟΝ ΓΑΜΟ ΤΟΥΣ ΠΟΥ ΘΑ ΓΙΝΕΙ... κ.λπ. κ.λπ.

Ώστε η Μαριάνθη παντρευόταν! Έγινα χίλια κομμάτια. Το κουδούνι της πόρτας χτύπησε δυνατά. Ω, Θεέ μου,

σίγουρα είχε έρθει η αστυνομία. Άντε τώρα να τους εξηγήσεις τι και πώς, και κυρίως ότι δεν υπάρχει βιαστής στο σπίτι. Άνοιξα την πόρτα και αντίκρισα το τρομοκρατημένο πρόσωπο του παιδιού με την πίτσα να με κοιτάζει ερωτηματικά.

«Είστε καλά;» με ρώτησε. «Σαν να άκουσα μια κραυγή από το διαμέρισμά σας. Έκανα λάθος; Φαίνεστε χλωμή...»

«Όχι, όχι, δεν έκανες λάθος», είπα ακόμη πιο ταραγμένη. «Ούρλιαξα γιατί είδα μια κατσαρίδα και...»

«Να βοηθήσω;» πρότεινε με προθυμία.

«Μπα, δε χρειάζεται, τώρα έγινε καπνός.»

Πλήρωςα γρήγορα, πήρα την πίτσα και την έχωσα στο ψυγείο. Ποιος είχε όρεξη για φαγητό, όταν η Μαριάνθη παντρευόταν; Τώρα; Με τι μούτρα θα εμφανιζόμουν στον γάμο της, όταν θα ήμουν η μοναδική ανύπαντρη ανάμεσα σε όλες τις συμμαθήτρίες μας; Άκου να παντρεύεται η Μαριάνθη! Ποια, καλέ, αυτή η μαούνα, που ο μόνος αρσενικός που την είχε πάρει από πίσω ήταν ο Ντόντο, ένα κοπροόσκυλο του κερατά που τον τάισε μια μέρα και τελικά τον υιοθέτησε. Η Μαριάνθη η χοντρή, με τα στραβά δόντια, τα μυωπικά γυαλιά και τα μπιμπίκια στο πρόσωπο; Κι όμως, είχε βρει άντρα. Πήγα να ξαναουρλιάξω, όμως δάγκωσα τη γλώσσα μου για να συγκρατηθώ. Η αγανάκτησή μου ήταν τόση, που μου ήρθαν δάκρυα στα μάτια.

Κάθε φορά που έπαιρνα πρόσκληση γάμου από τις παλιές μου συμμαθήτριες ήταν και μια μαχαιριά στην καρδιά μου. Το μεγαλύτερο και πιο γλυκό μου όνειρο, να ντυθώ στα άσπρα, το έβλεπα να πραγματοποιείται μόνο σε άλλες γυναίκες. Πρώτη από την παρέα μας παντρεύτηκε η Πόπη, έναν

χρόνο αφότου τελειώσαμε το σχολείο. Τον επόμενο χρόνο παντρεύτηκαν η Στέλλα και η Φανίτσα και μέσα σε δέκα χρόνια είχαν παντρευτεί όλες, εκτός από τη Μέλω, που είχε ανδροφοβία, τη Σοφία, που στους δύο μήνες με τον ίδιο άντρα βαριόταν, τη Μαριάνθη, που δε βλεπόταν, και φυσικά εμένα, την Άννα, την άτυχη.

Στην αρχή χαιρόμουν για τους γάμους των κοριτσιών και τους τίμησα όλους με τα δώρα μου, το γέλιο μου, τον χορό μου, την ευχάριστη και δροσερή παρουσία μου, καθότι γλεντζού από τη φύση μου. Κάθε φορά έραβα καινούργιο φόρεμα, ελπίζοντας ότι το επόμενο καλό μου ρούχο θα ήταν το νυφικό μου. Όμως λίγο μετά έπαιρνα μια άλλη πρόσκληση γάμου, και έτσι το επίσημο ένδυμά μου είχε οποιοδήποτε άλλο χρώμα εκτός από άσπρο.

Σιγά σιγά η παρουσία μου στους γάμους και στα γλέντια άρχισε να γίνεται όλο και πιο αθόρυβη, σχεδόν αόρατη. Δεν ήθελα να με κοιτάζουν, δεν ήθελα να τραβώ την προσοχή κανενός έτσι μόνη και έρημη όπως πήγαινα, χωρίς κάποιον αρραβωνιαστικό ή, έστω, επίσημο συνοδό. Όλες εμφανίζονταν με τους άντρες τους, τους μνηστήρες τους, τις φουσκωμένες κοιλίτσες τους, τα παιδιά τους, σε λίγο θα έβλεπα και τα εγγόνια τους, κι εγώ τίποτα!

Κι ήμουν πραγματικά άτυχη, γιατί κάθε φορά που γινόταν γάμος και χαρά εγώ τύχαινε να έχω χωρίσει από τη σχέση μου. Και όταν μου έλεγαν «άντε και στα δικά σου» ή «του χρόνου διπλή» ή «ο επόμενος γάμος θα είναι ο δικός σου», μου ερχόταν να ουρλιάξω από αγανάκτηση, γιατί τα είχα ακούσει τόσες χιλιάδες φορές, που στο τέλος μου φαινόταν περισσότερο σαν κατάρα παρά σαν ευχή. Μα τι στον

διάολο, φάσκελο είχα φάει και δε στέριωνε καμιά σχέση μου ώστε να καταλήξει σε γάμο;

Ευτυχώς που υπήρχαν ακόμη η Μέλπω, η Σοφία και, φυσικά, η Μαριάνθη, που ήταν κι αυτές μόνες τους και καθόμασταν μαζί στο ίδιο τραπέζι και τα λέγαμε. Πριν από τρία χρόνια όμως, ξαφνικά, η Μέλπω ξεπέρασε την ανδροφοβία της και παντρεύτηκε έξι μηνών έγκυος, και η Σοφία, που δεν είχε αφήσει άντρα για άντρα όρθιο, αποφάσισε να ξεπεζέψει και να αράξει δίπλα σε ένα παλικάρι που φαινόταν πρώτης τάξεως και βολικό. Η αλήθεια ήταν ότι τα είχε κάνει όλα, τα είχε δει όλα, είχε αρχίσει να βαριέται, την είχε πάρει και η κάτω βόλτα στην εμφάνιση, σκέφτηκε λογικά και έκανε το βήμα.

Είχαμε μείνει πια μόνο εγώ και η Μαριάνθη. Οι μοναδικές ανύπαντρες και δακτυλοδεικτούμενες. Στον γάμο της Σοφίας πρόσεξα για πρώτη φορά κάποια βλέμματα συμπόνιας πάνω μου από μαμάδες, μπαμπάδες, θείους και θείες και, φυσικά, από όλες τις πρώην συμμαθήτριάς μου. Γιατί, όλα κι όλα, αλλά στην τάξη μου ήμασταν μόνο είκοσι δύο κορίτσια, όλες πολύ δεμένες, που όταν αποφοιτήσαμε, ορκιστήκαμε ότι θα δίνουμε το παρών όποτε παντρεύεται κάποια από εμάς και με την ευκαιρία θα τα λέμε και θα θυμόμαστε τα ξένοιαστα σχολικά χρόνια. Κρατήσαμε τον λόγο μας όλες, και εκτός από δυο τρεις που έλειπαν στο εξωτερικό, οι υπόλοιπες τιμούσαμε με την παρουσία μας τη νύφη. Εγώ βέβαια ήμουν περισσότερο κολλητή με τη Μέλπω και τη Σοφία και όταν αποκαταστάθηκαν κι αυτές, άρχισαν να με ζώνουν τα φίδια.

Ευτυχώς που υπήρχε το αποκούμπι μου, η Μαριάνθη, και

δεν ένιωθα τελείως ξεκρέμαστη. Ορκίστηκα ότι ο επόμενος γάμος θα ήταν ο δικός μου πάση θυσία και ήμουν απολύτως σίγουρη γι' αυτό, μια και τη Μαριάνθη εκτός από τον Ντόντο δεν την πλησίαζε άντρας περισσότερο από δέκα λεπτά.

Ήμουν μια χαρά κοπέλα. Τριάντα τριών χρόνων, με σχετικά κομψή σιλουέτα μετά από ατελείωτες προσπάθειες να μην παρασύρομαι από τη μόνιμη βουλιμία που είχα, μέτριο ύψος, συμπαθητικό πρόσωπο, καστανά ανοιχτά μαλλιά, καστανά μάτια, είχα μόνιμη δουλειά ως μεταφράστρια κειμένων σε μεγάλο εκδοτικό οίκο, μια και είχα τελειώσει αγγλική φιλολογία, μόνιμο μισθό τα τελευταία οχτώ χρόνια, το δικό μου διαμέρισμα, ένα ολοκαίνουργιο Peugeot 205, συν ένα μικρό παραθαλάσσιο οικοπεδάκι στην Εύβοια. Τι πήγαινε στραβά με εμένα;

Πήγα στο ψυγείο, έβγαλα την πίτσα και την έβαλα στον φούρνο. Μόλις ξεστάθηκε, την ακούμπησα στο τραπέζι και άρχισα να τρώω το ένα κομμάτι μετά το άλλο, κάνοντας κομμάτια το νυφικό που δε φορούσα, τον γάμο που δε θα έκανα.

Πώς θα πήγαινα στον γάμο της Μαριάνθης μόνη; Όχι, δεν άντεχα να πω ακόμη μια φορά ότι ήμουν ανύπαντρη, ούτε καν αρραβωνιασμένη. Τρεις σχέσεις και ένας αρραβώνας δεν είχαν καταλήξει στην εκκλησία.

Με τον Γιάννη αρραβωνιάστηκα όταν ήμουν είκοσι τριών χρόνων και μόλις είχα βρει την πρώτη μου δουλειά σε ένα φροντιστήριο, μια και ο διορισμός μου σε δημόσιο σχολείο απείχε πολύ από την πραγματοποίησή του. Ήταν καθηγητής μαθηματικών και είχαμε γνωριστεί από κοινή παρέα συναδέλφων σε ένα πάρτι για τον διορισμό κάποιου από αυτούς.

Ήταν ένα πολύ σοβαρό παιδί που είδε από την αρχή με

πολύ καλό μάτι τη σχέση μας, γι' αυτό και ζήτησε την επισημοποίησή της τρεις μήνες μετά. Αρραβωνιαστήκαμε και κλειστήκαμε στο σπίτι. Εκεί που βγαίναμε συχνά, ξαφνικά θεώρησε ότι έπρεπε να κάνουμε οικονομίες για να στήσουμε το νοικοκυριό μας. Ούτε κινηματογράφο δεν ήθελε να πηγαίνουμε για να μην ξοδεύουμε. Άρχισαν οι καβγάδες. Εγώ ήθελα να χορέψω, να γλεντήσω, να γελάσω, γιατί ήμουν άνθρωπος της δράσης και της απόδρασης, ενώ με τον Γιάννη είχα αρχίσει να βρομάω περισσότερο και από τη μούχλα ή την κλεισούρα. Πάνω σε έναν γερό καβγά, ο Γιάννης μου είπε ότι δεν κάνω για σύζυγος, μου πέταξε τη βέρα στα μούτρα και έκλεισε την πόρτα για πάντα πίσω του. Μόλις είχαμε κλείσει τέσσερις μήνες αρραβωνιασμένοι. Δε στενοχωρήθηκα πολύ, ήμουν πολύ νέα για κάτι τέτοιο. Από άντρες, δόξα τω Θεώ, να φαν κι οι κότες. Μια βδομάδα μετά πήρα πρόσκληση για τον γάμο της συμμαθήτριάς μας της Ουρανίας και το μόνο που με στενοχώρησε ήταν πως ο χωρισμός μας δεν έγινε λίγο αργότερα, ώστε να μην πάω ασυνόδευτη στην εκκλησία.

Στη συνέχεια τα έφτιαξα με τον Αριστείδη, που είχε συνεταιρικό με κάποιον άλλο μια κοσμική ταβέρνα στον Βύρωνα και που ήταν το αντίθετο του Γιάννη. Κοινωνικός, χαρούμενος, έπιανε φιλίες με όλους και, κυρίως, με όλες. Το πρόβλημα στη σχέση μας ήταν τα ωράρια εργασίας. Εγώ δούλευα από το πρωί μέχρι αργά το μεσημέρι και ο Αριστείδης από αργά το μεσημέρι μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες. Εγώ είχα ρεπό κάθε Κυριακή, ο Αριστείδης κάθε Δευτέρα. Τόπος συνάντησης η ταβέρνα, από τις εννιά το βράδυ μέχρι να τελειώσει, για να πάμε στο σπίτι ή για κανένα ποτό κά-

που αλλού με παρεΐσα. Μετά οι δουλειές μεγάλωσαν, ανέλαβε την ταβέρνα μόνος του και έπρεπε να βοηθήσω. Μόλις σχολούσα από τη δουλειά μου, έτρεχα στην κουζίνα της ταβέρνας να πλύνω πιάτα, να προσφέρω κι εγώ, μια και τον θεωρούσα μελλοντικό μου σύζυγο. Όμως ο Αριστείδης την είδε κάπως και άρχισε να μου βάζει τις φωνές όταν τεμπέλιαζα ή αργούσα, ακόμη και μπροστά σε τρίτους. Ρόμπα με έκανε, μέχρι που μια μέρα τα βρόντηξα όλα και έφυγα μια για πάντα. Και όταν λέω τα βρόντηξα, τρεις ντουζίνες πιάτα πέταξα κάτω από τα νεύρα μου, κάνοντας τέτοιο σαματά, που οι πελάτες σηκώθηκαν όρθιοι.

Μετά γνώρισα τον Κοσμά, που δούλευε σε ασφαλιστική εταιρεία. Μόλις είχα πιάσει δουλειά ως μεταφράστρια και μου έκανε ένα πολύ καλό νοσοκομειακό πρόγραμμα. Έξυπνος, πολυλογάς και προικισμένος. Με το που έμαθε ότι κληρονόμησα το σπίτι από τη γιαγιά μου, έγινε τόσο κολλητός, που ούτε κατάλαβα πότε τα φτιάξαμε, εκεί που πίστευα ότι ήμαστε απλώς φίλοι. Το γυρνούσε από 'δώ, το γυρνούσε από κει, όλο στα οικονομικά μου κατέληγαν οι συζητήσεις μας. Ήμουν μοναχοπαιδί, είχα το σπίτι της γιαγιάς, το σπίτι των γονιών μου στην Καλλιθέα, που ήταν μια χαρά τεσσάρι, το οικοπεδάκι μου, το αυτοκινητάκι μου, το αυτοκίνητο του πατέρα μου, συν το μαγαζάκι που διατηρούσε χρόνια τώρα κάτω ακριβώς από το πατρικό μου, με είδη όπως τσιγάρα, γαλακτοκομικά, περιοδικά και τα λοιπά.

Πρώτα με έβαλε να πουλήσω το αυτοκίνητό μου, μια και, όπως μου είπε, δεν ήταν αντάξιό μου και θα φρόντιζε να μου βρει κάτι καλύτερο. Ούτε αυτοκίνητο είδα ούτε τα χρήματά μου, που είχα την αφέλεια να τα βάλω στον λογαριασμό

που, όπως μου είπε, ήταν κοινός, αφού η σχέση μας θα πήγαινε για γάμο. Με έφαγαν τα μέσα συγκοινωνίας για να πηγαиноέρχομαι στη δουλειά μου και όταν έκανα παράπονα ότι δεν αντέχω άλλο και απαιτήσα αυτοκίνητο δικό μου, μου ξεφούρνισε ότι τα χρήματά μου τα είχε επενδύσει σε κάποιο πρόγραμμα της ασφαλιστικής του εταιρείας και σύντομα θα μου έδινε κεφάλαιο δεκαπλάσιο του αρχικού. Μου πάσαρε κάτι χαρτιά στη μούρη για του λόγου το αληθές, και έτσι η ταλαιπωρία μου με τα λεωφορεία συνεχίστηκε για έναν χρόνο ακόμη. Όσπου ένα ωραίο πρωί μου είπε ότι το ποσό που είχα καταθέσει είχε αβγατίσει, έτσι όπως το είχε προβλέψει. Στο δεκαπλάσιο. Με αγκάλιασε τρυφερά, ενώ εγώ είχα παραλύσει από τη συγκίνηση και ονειρευόμουν κιόλας ότι με το ποσό αυτό, εκτός από ένα ωραίο αυτοκίνητο, θα είχα τη δυνατότητα να αγοράσω κι ένα πανάκριβο νυφικό. Ο γλυκός μου ο Κοσμάς όμως, με μια πλάγια τακτική, άρχισε να μου πιπιλάει το μυαλό λέγοντας ότι, αφού είχαμε στη διάθεσή μας ένα μεγάλο χρηματικό ποσό τώρα, θα μπορούσαμε να το επενδύσουμε στο ίδιο πρόγραμμα, ώστε σύντομα να δεκαπλασιαστεί κι αυτό και να αγοράσουμε το σπίτι των ονείρων μας, το σπίτι όπου θα κατοικούσαν τα οικογενειακά μας όνειρα.

«Και πού θα βρούμε το ποσό;» ρώτησα.

Τότε μου σέρβριρε την ιδέα να πουληθεί το σπίτι της γιαγιάς. Λέγε λέγε, έπεισα τους γονείς μου, παρ' όλες τις αντιρρήσεις τους, να πουλήσουμε το σπίτι στην Εύβοια, με το επιχείρημα ότι αντί να μένω με τους δικούς μου, όπως έκανα όλα αυτά τα χρόνια, θα μπορούσα αργότερα να αγοράσω με αυτά τα λεφτά το δικό μου διαμέρισμα και να ζήσουμε μαζί.

Η πώληση έγινε κι εγώ, με ένα ποσό αρκετών εκατομμυρίων στην τράπεζα, έκανα όνειρα. Δεν ξέρω ποιος θεός ή διάολος με έβαλε δυο μέρες πριν του παραδώσω την επιταγή να επισκεφτώ την ασφαλιστική εταιρεία και να μάθω τι εγγύηση παρείχε το επενδυτικό πρόγραμμα, μια και τα χρήματα αυτά ήταν ό,τι είχα και δεν είχα από περιουσία. Όσο και αν έψαξε η υπάλληλος, δεν μπόρεσε να βρει το όνομά μου στα κομπιούτερ της εταιρείας με το ποσό που είχα επενδύσει από το αυτοκίνητο και, πολύ περισσότερο, με το ποσό που είχα κερδίσει εν συνεχεία από αυτό. Τότε της είπα ότι ήμουν η «μνηστή» του Κοσμά Χ. Πέτρου, ασφαλιστή της εταιρείας.

Η γυναίκα με κοίταξε απορημένη και με πέρασε στο γραφείο του προϊσταμένου της. Εκεί, προς μεγάλη μου έκπληξη, πληροφορήθηκα ότι τέτοιου είδους επένδυση δεν είχε γίνει ποτέ και ότι καλύτερα να το συζητούσα το θέμα με τον μνηστήρα μου, διότι προφανώς επρόκειτο για λάθος. Κατάλαβα αμέσως. Ο Κοσμάς είχε καταχραστεί τα λεφτά μου και ετοιμαζόταν να κάνει το ίδιο και με τα χρήματα του σπιτιού. Φυσικά τα αρνήθηκε όλα, όμως δε με έπεισε, και φυσικά δε μου έδωσε δραχμή από όσα του είχα δώσει.

Χωρίσαμε και λίγο καιρό αργότερα αγόρασα το σπίτι μου σε πολύ καλή τιμή, καθώς έναν χρόνο μετά οι τιμές των ακινήτων εκτοξεύτηκαν στα ύψη. Τελικά αυτός ο απατεώνας μού είχε βγει σε καλό. Εκείνος εν τω μεταξύ απολύθηκε από την ασφαλιστική εταιρεία, όταν αποκαλύφθηκε σκάνδαλο κατάχρησης εις βάρος πελατών του. Απορώ πώς γλίτωσε τη φυλακή. Από τότε έχασα κάθε εμπιστοσύνη στις ασφαλιστικές εταιρείες και στους ασφαλιστές!

Έκανα καιρό να συνέλθω από το πάθημά μου και έγινα καχύποπτη με τους άντρες για ένα μεγάλο διάστημα, μέχρι που πήρα προσκλητήριο γάμου από την Αναστασία. Γάμος χωρίς άντρα δε γινόταν κι εγώ ήθελα να αποκατασταθώ περισσότερο από ποτέ. Τα έφτιαξα με τον Σταύρο.

Ο Σταύρος εργαζόταν σε αντιπροσωπία αυτοκινήτων της Peugeot. Πήγα να χαζέψω τα καινούργια μοντέλα, μια και η Peugeot είχε και συμφέρουσες τιμές και όμορφη γραμμή στα νέα μοντέλα της, και έπεσα πάνω σε έναν γλυκομίλητο και ευγενικό νέο που έκανε την καρδιά μου να χτυπήσει άτακτα. Αυτοκίνητο δεν αγόρασα, όμως άρχισα να βγαίνω μαζί του. Τα πράγματα πήγαιναν πολύ καλά μεταξύ μας και ταιριάζαμε σε πάρα πολλά πράγματα, εκτός από ένα, που λεγόταν γάμος.

Στην αρχή, όταν άρχισα να πετάω σπόντες για μια ευτυχισμένη οικογένεια που θα μπορούσαμε να δημιουργήσουμε οι δυο μας, ο Σταύρος χαμογελούσε ευδιάθετα και έλεγε ότι θα γίνω πολύ καλή μανούλα όταν παντρευτώ. Εγώ βέβαια δεν μπορούσα να καταλάβω ότι εννοούσε με κάποιον άλλο και είχα αρχίσει κιόλας να σχεδιάζω στο μυαλό μου το νυφικό μου κεντημένο με πέρλες, που ήταν και της μόδας. Και ο καιρός περνούσε ευχάριστα και ευτυχισμένα, με τις εκδρομές μας, τους φίλους μας, την αγάπη μας, ώσπου πήρα πρόσκληση γάμου της Μέλπως και προσγειώθηκα ανώμαλα. Α, όχι, δε θα το άντεχα, παντρευόταν η Μέλπω, που υπέφερε από ανδροφοβία, κι εγώ ήμουν ακόμη στο ράφι; Έπρεπε να πάω στον γάμο της το λιγότερο αρραβωνιασμένη.

«Εδώ και τώρα γάμος», είπα στον Σταύρο.

«Ποιος ήρθε;» με ρώτησε εκείνος.

«Ο καιρός ήρθε, Σταύρο μου, να παντρε... να αρραβωνιαστούμε», του είπα γλυκά. «Είσαι πια τριάντα έξι χρόνων και εγώ τριάντα. Τι άλλο να περιμένουμε, αφού περνάμε τόσο όμορφα οι δυο μας; Στο κάτω κάτω, εγώ έπρεπε να παντρευτώ πριν από τη Μέλπω, που φοβόταν και τους άντρες».

«Πρέπει να παντρευτείς οπωσδήποτε;» με ρώτησε.

«Βέβαια», είπα με αβεβαιότητα.

«Ε, τότε να το κάνεις».

«Να το κάνουμε εννοείς».

«Εννοώ εσύ να το κάνεις, γιατί εγώ απέχω από ό,τι μου φέρνει αλλεργία».

«Και ο γάμος σου φέρνει αλλεργία;»

«Παντελώς».

«Σταύρο, με δουλεύεις;» ρώτησα θυμωμένα.

«Ούτε γι' αστείο».

«Ε, τότε χωρίζουμε».

«Να χωρίσουμε».

Πήγα στον γάμο της Μέλπως μόνη και έρημη, χωρίς άντρα ή αρραβωνιαστικό ή, έστω, έναν συνοδό. Εκείνη τη μέρα είχα τα μαύρα χάλια μου και δεν το έκρυψα, παρ' όλα τα χαμόγελα που προσπάθησα να ρίξω δεξιά αριστερά και που δεν έπεισαν κανέναν. Μόλις είχα συνειδητοποιήσει ότι το πράσινο ράφι στην κουζίνα μου, όπου είχα στοιβαγμένα όλα τα παλιά τεντζερέδια της γιαγιάς μου, σε λίγο καιρό, αν το πράγμα τραβούσε κι άλλο, θα φιλοξενούσε μαζί με αυτά κι εμένα! «Έτσι όπως πας, θα μείνεις στο ράφι», έλεγε η συγχωρεμένη η γιαγιά Αννιώ στη θεία μου, την κόρη της τη Χρυσούλα, που ο ένας της βρόμαγε και ο άλλος της ξίνιζε. Είχε παραγγείλει στον μάστορα ένα ξύλινο ράφι που το εί-

χε βράψει σκούρο πράσινο και το είχε στερεώσει στην κουζίνα της. «Εκεί πάνω θα μείνεις στο τέλος», της έλεγε κάθε δυο και τρεις που η θεία μου έδιωχνε ακόμη ένα προξενιό εκεί στο σπίτι τους, στην Εύβοια. Η μάνα μου ήταν το στερνοπούλι της οικογένειας, ενώ η θεία Χρυσούλα η πρωτότοκη και η πιο όμορφη από όλες τις αδερφάδες, τέσσερις τον αριθμό. Όταν παντρεύτηκε η μάνα μου στα είκοσι τρία, η θεία είχε καβατζάρει τα σαράντα και τελικά έμεινε στο ράφι. Ήμουν δέκα χρόνων όταν πέθανε από την επάρατο νόσο και είχε γεράσει τόσο πολύ, που θύμιζε γριά, ενώ ήταν μόλις πενήντα. Η καημένη η γιαγιά δεν έχανε την ευκαιρία να μου δείχνει το ράφι και να μου λέει ότι όποιο κορίτσι δεν παντρεύεται στο τέλος κάνει παρέα στους τεντζερέδες. Με είχε πιάσει φρίκη με το ράφι, δεν μπορούσα να φανταστώ ότι αν δεν παντρευόμουν, θα περνούσα τη ζωή μου εκεί πάνω μιλώντας με κατσαρόλες.

Τέλος πάντων, και οι άλλες δύο θείες μου παντρεύτηκαν και απέκτησαν από τρία αγόρια η καθεμιά τους. Ήμουν το μοναδικό κορίτσι της οικογένειας και φυσικά η αγαπημένη όλων, και κυρίως της γιαγιάς, που είχα και το όνομά της. Γι' αυτό κανείς δεν παραπονέθηκε όταν μου άφησε το σπίτι. Τα κορίτσια πρέπει να προικίζονται, αυτό ήταν κανόνας άγραφος στην οικογένειά μας. Μαζί με το σπίτι κληρονομήσα και το πράσινο ράφι. Όταν αγόρασα το δικό μου διαμέρισμα, μαζί με πολλά άλλα πράγματα της γιαγιάς πήρα και τους τεντζερέδες, που στο μεταξύ είχαν γίνει πολύτιμες αντίκες και δεν τους έβρισκες πια στο εμπόριο, και φυσικά το ράφι. Δεν μπορούσα να τους φανταστώ χωρίς αυτό. Ίσως και να ήθελα να μου θυμίζει ότι έπρεπε να βρω σύζυγο πο-

λύ σύντομα, για να μην καταντήσω σαν τη θεία Χρυσούλα.

Όμως ήμουν ακόμη μόνη και παρ' όλες τις προσπάθειές μου για μια σχέση με προοπτική δεν μπόρεσα να στεριώσω με κανέναν. Με το που έβγαινα ραντεβού με κάποιον άντρα, μέσα στην πρώτη βδομάδα, και προτού η σχέση προχωρήσει στο κρεβάτι, του ξεκαθάριζα ότι αν δεν είχε σκοπό να ντυθεί γαμπρός, δεν μπορούσα να συνεχίσω μαζί του. Και φυσικά ο λεγόμενος πήγαινε για τσιγάρα και δεν επέστρεφε ποτέ. Σχεδόν είχα αρχίσει να συνηθίζω στην ιδέα της μοναξιάς, μέχρι σήμερα που η πρόσκληση της Μαριάνθης με αφύπνισε.

Σήκωσα το βλέμμα μου από το προσκλητήριο και κοίταξα το ράφι. Εκείνο σαν να μου χαμογέλασε. Πανικοβλήθηκα και κατέβασα τα μάτια μου από πάνω του, που έπεσαν στο άδειο κουτί της πίτσας. Την είχα καταβροχθίσει όλη. Καταστροφή. Μπορεί να ήταν πίτσα διαίτης, αλλά σίγουρα τις δύο χιλιάδες θερμίδες τις είχε με το παραπάνω. Ήταν βλακεία μου που παρήγγειλα πίτσα. Τώρα έπρεπε να μείνω νηστική μέχρι αύριο, για να έρθω στα ίσα μου.

«Πανάθεμά σε, Μαριάνθη, κι εσύ και το νυφικό σου!»
βλαστήμησα και έσκισα το προσκλητήριο σε χίλια κομμάτια.

Ένα αθώο φάρι

Εύπνησα όπως πάντα στις εφτά το πρωί. Ήπια τον καφέ μου βιαστικά, ντύθηκα και ετοιμάσα στα γρήγορα ένα σάντουιτς με γαλοπούλα, χωρίς τυρί, που θα αποτελούσε το κολατσιό της ημέρας, παραβλέποντας το μικρό κομμάτι κέικ που συνήθως το συνόδευε. Είπαμε, πίτσα χτες, τιμωρία σήμερα.

Έφτασα στη δουλειά μου στον Βοτανικό όπως πάντα στις οχτώ, και στις οχτώ και πέντε χαιρετούσα τον Σταμάτη, τον θυρωρό. Ανέβηκα στον δεύτερο όροφο όπου ήταν τα γραφεία με τα πόδια, αποφεύγοντας το ασανσέρ, και μπήκα στη μεγάλη αίθουσα με τα κομπιούτερ, όπου βρισκόταν και το δικό μου πόστο. Χαιρέτησα όπως πάντα τον Γιώργο, τη Λένα, την Έλλη και όλα τα παιδιά με τα οποία εργαζόμασταν μαζί, ο καθένας στην ειδικότητά του. Ο Ζάχος, ο προϊστάμενος, με κοίταξε από την τζαμαρία που χώριζε το γραφείο του από τα δικά μας και μου χαμογέλασε. Προφανώς είχε διαπιστώσει πως το λάθος για τον χθεσινό διαπληκτισμό μας ήταν καθαρά δικό του και προσπαθούσε να προετοιμάσει το έδαφος για τη μετέπειτα παραδοχή του.

Α, όλα κι όλα, μπορεί να ήταν προϊστάμενος, αλλά όλοι

εδώ μέσα ήμασταν φίλοι. Εξάλλου, ο αριθμός των εργαζομένων στο κτίριο ήταν πολύ μικρός για να δημιουργεί αποστάσεις. Στο κτίριο του Βοτανικού εργάζονταν οι μεταφραστές, οι γραφίστες, οι επιμελητές εξωφύλλων, ενώ στο κεντρικό κτίριο στην Αθήνα ήταν οι πωλητές, οι διάφοροι γραμματείς, η υπεύθυνη των δημοσίων σχέσεων, κάποιοι επιμελητές κειμένων, η υπεύθυνη αλληλογραφίας, η συντονίστρια παρουσιάσεων, οι λογιστές, μικροϋπάλληλοι, φορτοεκφορτωτές και φυσικά το μεγάλο αφεντικό, ο ιδιοκτήτης του εκδοτικού οίκου. Αποτελούσαμε παιδιά μιας μεγάλης και σεβαστής οικογένειας, όπου λόγω του αντικειμένου εργασίας και, υποτίθεται, λόγω ανώτερου πνευματικού επιπέδου, οι ίντριγκες, όπως και οι διαμάχες και οι προστριβές, ήταν λέξεις άγνωστες σε εμάς. Οπωσδήποτε υπήρχαν προστριβές, όμως ήταν πάνω στον φόρτο εργασίας, ποτέ σε προσωπικό επίπεδο. Και αν μερικές φορές κάποιος το παρατράβαγε, η συγγνώμη και η παραδοχή του λάθους εκ μέρους του ήταν κάτι αναμενόμενο.

Ήμουν πολύ υπερήφανη που εργαζόμουν στον εκδοτικό οίκο «Πνευματικοί Ορίζοντες» και, πάνω από όλα, λάτρεινα τη δουλειά μου. Ήμουν ήδη στον τρίτο χρόνο, όταν μου ήρθε το χαρτί για τον διορισμό μου σε λύκειο της Κρήτης. Θυμάμαι τη χαρά μου όταν άνοιξα τον φάκελο με τον διορισμό και αμέσως μετά τη θλίψη μου που θα δήλωνα παραίτηση σε μια δουλειά που μου παρείχε ένα λογικό ωράριο εργασίας, μια υπέροχη ομάδα συναδέλφων, ένα πανέμορφο γραφείο με θέα, άριστες κοινωνικές επαφές και φυσικά, πάνω από όλα, ικανοποιητικότατο μισθό και προοπτικές.

Το πρώτο πράγμα που φρόντισα να μάθω ήταν το ποσό

του μισθού που θα έπαιρνα, που φυσικά απείχε πολύ από το ύψος της αμοιβής μου τότε. Χώρια το ενοίκιο που έπρεπε να πληρώνω στην Κρήτη, χώρια που έπρεπε να αφήσω πίσω μου τον Κοσμά, με τον οποίο ήμασταν ακόμη πάνω στα μέλια.

Το θέμα ήταν πολύ σοβαρό. Τέλη Αυγούστου έπρεπε να παρουσιαστώ σε ένα λύκειο των Χανίων, ενώ εγώ είχα άδεια στις 25 Αυγούστου και είχαμε κανονίσει με τον Κοσμά να κάνουμε τις διακοπές μας στην Κέρκυρα. Με έπιασε μελαγχολία. Την επομένη, στη δουλειά μου, ήταν αδύνατο να αποδώσω. Έβλεπα τη λέξη book (βιβλίο) και μετέφραζα κρεμάστρα. Παντελώς άσχετο. Ζήτησα από τον Ζάχο άδεια να φύγω, προφασιζόμενη προσωπικούς λόγους που με ανάγκαζαν να επισκεφτώ τάχιστα τους γονείς μου. Φυσικά και μου έδωσε, μια και από το πρωί με είχε ρωτήσει δύο φορές αν ήμουν καλά.

Το συζήτησα με τον πατέρα μου, που ο καημένος είχε ξοδέψει του κόσμου τα λεφτά για να σπουδάσω και να μη στερηθώ τίποτα. Το όνειρό του ήταν να καμαρώσει την κόρη του καθηγήτρια, να διδάσκει και να χαίρει του σεβασμού και της προσοχής των μαθητών της.

«Εσύ τι θέλεις;» με ρώτησε.

«Δεν ξέρω, γι' αυτό είμαι εδώ, για να με βοηθήσεις», του είπα παντελώς χαμένη.

«Την αγαπάς τη δουλειά σου στον εκδοτικό οίκο;»

«Τη λατρεύω», απάντησα με σιγουριά.

«Και το όνειρό σου να διδάξεις δεν το θέλεις πια;»

«Το θέλω κι αυτό».

«Και τα δύο, όμως, δε γίνονται. Πρέπει να διαλέξεις».

«Και θα πρέπει να ζω στην Κρήτη, μακριά σας;»

«Έτσι κι αλλιώς δε ζούμε μαζί, το ξέχασες;»

«Μιλάς για δύο χιλιόμετρα, που είναι η απόσταση των σπιτιών μας, μπαμπά, και όχι για χιλιάδες χιλιόμετρα».

«Με το αεροπλάνο είναι μισή ώρα, άντε σαράντα λεπτά».

«Πάλι άτοπος είσαι. Και τα έξοδα, ενοίκια, εισιτήρια;»

«Θα σε βοηθήσω αν χρειαστεί».

«Ε, όχι και να με βοηθάς ακόμη. Φτάνει πια. Αρκετά έκανες για μένα».

«Δεν έχω κι άλλο παιδί».

«Αχ, μπαμπά μου, τι να κάνω;» είπα και τον αγκάλιασα. Αμέσως έβαλα τα κλάματα.

Εκείνος μου χάιδεψε τα μαλλιά και μετά με έβαλε να καθίσω στα γόνατά του, έτσι όπως τότε που ήμουν κοριτσάκι.

«Άκου να σου πω, Αννούλα» –ήμουν ακόμη το κοριτσάκι του–, «το ξέρω ότι είναι πολύ δύσκολο για σένα να αποφασίσεις. Εγώ όμως έχω να σου πω ένα: Δασκάλες να μάθουν στα Ελληνόπουλα αγγλικά υπάρχουν πολλές, ενώ μεταφράστριες σωστές όπως εσύ, να μεταφράζουν τόσο πετυχημένα τους προβληματισμούς και το χιούμορ των ξένων συγγραφέων, υπάρχουν ελάχιστες».

Έμεινα κατάπληκτη και σκούπισα τα δάκρυά μου.

«Και πού το ξέρεις εσύ αυτό;» τον ρώτησα. «Αφού δε γνωρίζεις αγγλικά».

«Εγώ μπορεί να μη γνωρίζω αγγλικά, κοριτσάκι μου, όμως ξέρουν άλλοι, και πολύ περισσότερο ο εκδότης σου, ο οποίος, όπως έχω μάθει, σε θεωρεί ό,τι καλύτερο έχει περάσει από τον εκδοτικό οίκο στη μετάφραση».

Ήταν αλήθεια, είχα μια ευχέρεια στη μετάφραση. Με είχαν παινέψει για τη δουλειά μου, αν και σε εμένα φαινόταν κάτι τόσο φυσιολογικό όσο το να φτιάχνεις καφέ.

«Άρα τα λεφτά μου δεν πήγαν χαμένα. Όλοι λένε ότι η Άννα Χαρίτου είναι μία από τις καλύτερες μεταφράστριες βιβλίων, για να μην πω η καλύτερη».

«Τώρα τα παραλέξ», του είπα και σηκώθηκα από τα πόδια του· ήδη ένιωθα καλύτερα.

«Έχει δίκιο ο πατέρας σου», μου είπε η μαμά. «Κι εγώ το έχω ακούσει».

Ε, λοιπόν, μου φαινόταν σαν να έβλεπα τους γονείς μου πρώτη φορά. Έφαγα μαζί τους και έφυγα από το πατρικό μου αργά το βράδυ. Ήδη είχα πάρει την απόφασή μου και δεν το μετάνιωσα ποτέ μέχρι σήμερα.

Εξάλλου, το διάβασμα ήταν το αγαπημένο μου χόμπι, πόσο μάλλον όταν εγώ ήμουν αυτή που με τη μετάφρασή μου οδηγούσα στο γέλιο ή στο δάκρυ τον Έλληνα αναγνώστη. Κάτι που ίσως δε γνωρίζει ο κόσμος είναι ότι ο μεταφραστής ενός βιβλίου είναι εξίσου σημαντικός με τον συγγραφέα. Αν δεν μπει στο πνεύμα του, δεν μπορεί να αποδώσει σωστά το κείμενο. Δεν αρκεί μόνο η άριστη γνώση της ξένης γλώσσας, πρέπει και η ψυχή του να αγγίξει την ψυχή του συγγραφέα. Ίσως αυτό να ήταν το πραγματικό μου ταλέντο, εκτός από το άλλο μου μυστικό: Ποτέ δε μετέφραζα κάποιο βιβλίο πριν το διαβάσω από την αρχή ως το τέλος. Με αυτό τον τρόπο η διεύδυση στην ψυχή του συγγραφέα ήταν πολύ πιο εύκολη από το να μεταφράζω ψυχρά το κείμενο σελίδα σελίδα.

Κάθισα στο γραφείο μου με φούρια όπως πάντα και πάτησα μηχανικά το κουμπί έναρξης της λειτουργίας του υπολογιστή μου. Πριν περάσει ένα λεπτό, ήμουν έτοιμη να αρχίσω τη δουλειά μου. Βρισκόμουν ήδη στη μέση ενός μυθιστορήματος μιας πολύ γνωστής Αμερικανίδας συγγραφέως, που είχα

Ξαναμεταφράσει βιβλίο της και τη συμπαθούσα αρκετά, γιατί έγγραφε απλά και κατανοητά, χωρίς να γίνεται κουραστική.

Τα δάχτυλά μου βρίσκονταν ήδη στο πληκτρολόγιο και το βλέμμα μου στη σελίδα του βιβλίου που μετέφραζα, όμως, αντί να αρχίσουν το γνωστό τους χοροπήδημα, κοκάλωσαν στη θέση τους. Προσπάθησα να καταλάβω πού βρισκόταν η δυσκολία στο κείμενο, όμως ο εγκέφαλός μου αρνιόταν να εκτελέσει την εντολή, γιατί απλούστατα έβροσκε αλλού, μέσα σε λιβάδια από νυφικά και εκκλησίες. Μελαγχόλησα και κατσουφιασμένη σηκώθηκα από την καρέκλα μου και πήγα να πάρω έναν καφέ από το αυτόματο μηχάνημα του καφέ που υπήρχε στον διάδρομο. Γύρισα πέντε λεπτά αργότερα με ένα χάρτινο κύπελλο γεμάτο αρωματικό καπουτσίνο και κάθισα στο γραφείο χαζεύοντας την οθόνη μπροστά από τη λευκή σελίδα του κειμενογράφου. Άθελά μου πάτησα το ει-κονίδιο για το Ίντερνετ και έψαξα μια διεύθυνση ιστοσελίδας με νυφικά. Πολύ σύντομα εμφανίστηκε μπροστά στα μάτια μου μια απίστευτη συλλογή νυφικών, το ένα πιο όμορφο από το άλλο. Δεν ξέρω πόσα λεπτά, πόση ώρα ήμουν αποσιωμένη στο γαμήλιο όνειρο, όταν η αντρική φωνή πίσω μου με έκανε να τιναχτώ, λες και κάποια σούστα του καθίσματός μου είχε πεταχτεί και είχε μπει... τέλος πάντων.

Ο Μιχάλης, ένας καινούργιος υπάλληλος, ήταν σκυμμένος από πάνω μου. Γύρισα απότομα και είδα το βλέμμα του να είναι κολλημένο στην οθόνη του υπολογιστή μου.

«Παντρεύεσαι;» με ρώτησε και τα μελιά μάτια του με κοίταξαν ερωτηματικά μέσα από τα μωπικά γυαλιά του.

«Ποιος; Εγώ; Πώς σου ήρθε αυτό τώρα;» ρώτησα ταραγμένη.

«Επειδή βλέπω νυφικά».

«Δεν είναι για μένα», βιάστηκα να τον αποστομώσω.
«Μια φίλη μου παντρεύεται και είπα να βοηθήσω».

«Εσένα πάντως θα σου πήγαινε αυτό», είπε και μου έδειξε μια νύφη με ένα φουσκωτό νυφικό με φουρό και προκλητικό μπούστο.

Ο Μιχάλης έφυγε, ενώ εγώ έμεινα να τον κοιτάζω καθώς εξαφανίζοταν πίσω από την πόρτα. Ήταν ο πρώτος άντρας που μου υποδείκνυε ποιο νυφικό θα μου πήγαινε. Η καρδιά μου άρχισε να χτυπάει άτακτα.

Ο Μιχάλης Μελετίου είχε προσληφθεί σχετικά πρόσφατα στον εκδοτικό οίκο με την ειδικότητα του επιμελητή εξωφύλλων. Ήταν τρία χρόνια μεγαλύτερός μου, λίγο κοντούλης, λίγο φαλακρούλης, με γυαλιά και γενικά άχρωμος, άσοςμος και αόρατος. Στη δουλειά του όμως ήταν πολύ καλός, σχεδόν άριστος.

Σε αυτό βέβαια συντελούσε πολύ η πείρα του πάνω στη διαφήμιση, αφού είχε εργαστεί πολλά χρόνια σε μια διαφημιστική εταιρεία, η οποία τελικά έκλεισε λόγω χρεών. Έτσι βρέθηκε ο Μιχάλης ξαφνικά άνεργος. Για καλή του τύχη, είχε αναλάβει τη μακέτα μιας διαφήμισης του οίκου μας πριν από δύο χρόνια που πήγε πολύ καλά και άφησε απόλυτα ευχαριστημένο τον εργοδότη μας. Έτσι, όταν τόλμησε να ζητήσει δουλειά πριν από πέντε μήνες, τον προσέλαβαν αμέσως.

Εμφανίστηκε μια μέρα μαζί με τον προϊστάμενό μας στην αίθουσα, όπου έγιναν οι απαραίτητες συστάσεις και φυσικά όλοι τον καλωσορίσαμε και του ευχηθήκαμε καλή σταδιοδρομία. Το ίδιο έκανα κι εγώ και αμέσως μετά τον ξέχασα. Σε αυτό βέβαια βοήθησε και ο ίδιος, που πέρα από μια κα-

λημέρα δεν είχε πολλά πολλά με τους υπόλοιπους υπαλλήλους. Ίσως να ένιωθε άβολα επειδή ήταν καινούργιος, ίσως να πέραναγε μια περίοδο προσαρμογής στα νέα του καθήκοντα, ίσως να ήταν ο χαρακτήρας του έτσι, ίσως όμως και να έφταιγε το γεγονός ότι υπήρχε μια αρραβωνιαστικιά στη ζωή του, όπως μαρτυρούσε η χρυσή βέρα στο αριστερό του χέρι, και να μην ήθελε να δώσει δικαιώματα. Και αρραβωνιαστικιά όμως να μην υπήρχε, εμένα ποσώς με ενδιέφερε. Δεν ήταν ο τύπος του άντρα που θα τραβούσε την προσοχή μου.

Έκλεισα την ιστοσελίδα με τα νυφικά και άρχισα να μεταφράζω το κείμενό μου. Δυο ώρες μετά σταμάτησα και είπα να κάνω ένα διάλειμμα να κολατσίσω, να πιω πάλι ένα καφεδάκι και μετά να συνεχίσω. Βγήκα από το γραφείο μου και κάθισα στον πάγκο δίπλα στο μηχάνημα του καφέ, απέναντι από μια τζαμαρία που είχε θέα σε έναν μικρό κήπο. Άρχισα να μασουλάω το διαιτητικό σάντουιτς που είχα πάρει μαζί μου χαζεύοντας έξω.

Η σιλουέτα του Μιχάλη εμφανίστηκε από τη γωνία και στάθηκε εμπρός από το μηχάνημα.

«Καλή όρεξη. Να κεράσω κάτι;» με ρώτησε.

Ήταν ζήτημα αν είχα ανταλλάξει μαζί του όλο αυτό το διάστημα πέντε κουβέντες και το γεγονός ότι μέσα σε ένα πρωινό είχαμε πει τόσο πολλά με εξέπληττε. Δεν ήθελα να τον προσβάλω.

«Έναν καφέ θα τον πιω».

«Τι προτιμάς;»

«Καπουτσίνο», είπα χαμογελώντας.

Ο Μιχάλης πήρε τον καφέ και κάθισε πλάι μου, ακουμπώντας το κύπελλο στον πάγκο δίπλα μου.

«Ευχαριστώ», του απάντησα και τότε πρόσεξα ότι η χρυσή βέρα απουσίαζε από το χέρι του.

Κάθισε δίπλα μου και έβγαλε ένα πακέτο τσιγάρα. Μου πρόσφερε ένα.

«Ευχαριστώ, δεν καπνίζω πια».

«Καφές χωρίς τσιγάρο... Πώς μπορείς;»

«Έχω συνηθίσει. Κάποτε κάπνιζα, ώσπου άρχισα να έχω κρίσεις φαρυγγίτιδας και είπα να το κόψω».

«Κι εγώ προσπάθησα πολλές φορές στο παρελθόν, όμως στάθηκε αδύνατο. Πάντα κάτι θα συνέβαινε, κάποιο πρόβλημα, κι αμέσως έτρεχα να βρω παρηγοριά σε αυτό».

Χαμογέλασα.

«Όπως και να το κάνουμε, είναι παρηγοριά στα δύσκολα».

«Το είχα κόψει για δύο μήνες, όμως από προχτές πάλι τα ίδια».

«Περνάς δυσκολίες;»

«Χώρισα», με αποστόμωσε.

«Με την αρραβωνιαστικιά σου;»

«Με αυτήν».

«Γιατί;» ρώτησα αυθόρμητα.

«Γιατί ζήλευε υπερβολικά. Θηλυκό κουνούπι να με τσιμπούσε, αυτή ζήλευε».

Έβαλα τα γέλια.

«Υπερβολές...»

«Σοβαρά μιλάω. Τρομερό πράγμα η ζήλια».

«Γι' αυτό ήσουν κάπως απόμακρος με όλους μας εδώ μέσα... ή μάλλον με όλες μας;»

«Τώρα ήρθες στα λόγια μου».

«Άννα, Άννα...»

Η φωνή της Λένας με συνέφερε.

«Έλα, εδώ είμαι. Τι είναι;»

«Σε θέλει ο προϊστάμενος».

«Έρχομαι. Λοιπόν, Μιχάλη, ευχαριστώ για τον καφέ και χάρηκα που τα είπαμε, αν και λυπάμαι που έπρεπε να χωρίσεις για να γίνει αυτό».

«Εγώ δε λυπάμαι καθόλου, γιατί νιώθω ότι γλίτωσα».

Έφυγα τρέχοντας, χαρίζοντάς του ένα γλυκό χαμόγελο. Κοίταξα το ρολόι μου και τότε μόνο πρόσεξα ότι το διάλειμμα των δεκαπέντε λεπτών που υπολόγιζα να κάνω είχε γίνει τριαντάλεπτο. Σίγουρα η απουσία μου θα είχε γίνει αισθητή και δε θα άντεχα κατσάδιασμα από τον Ζάχο. Ευτυχώς όμως συνέβη το αντίθετο. Ο Ζάχος, όπως είχα προβλέψει, είχε καταλάβει ότι χθες ήταν άδικος και με τον τρόπο του μου ζήτησε συγγνώμη. Ένωσα ακόμη καλύτερα.

Γύρω στις τρεις και πενήντα έκλεισα τον υπολογιστή μου και άρχισα να μαζεύω τα πράγματά μου. Τον Μιχάλη δεν τον είδα καθόλου και ούτε έδωσα σημασία. Αισθανόμουν κουρασμένη, είχα κάνει άσχημο ύπνο το προηγούμενο βράδυ, γεμάτο εφιάλτες, και βιαζόμουν να επιστρέψω στο σπίτι μου και να χαλαρώσω.

Ο γάμος της Μαριάνθης ήταν για τις 28 Μαΐου και σήμερα είχαμε 14. Είχα δύο εβδομάδες μπροστά μου για να σκεφτώ τι θα πω και πώς θα δικαιολογηθώ κι αυτή τη φορά. Κι αν δεν πήγαινα καθόλου, αν προφασιζόμουν την άρρωστη; Όχι, όχι, δε μου έκανε καρδιά να πω τέτοιο ψέμα. Κι από την άλλη, ήμουν περίεργη να γνωρίσω το στραβάδι που παντρευόταν η Μαριάνθη. Έπρεπε να πάω και συγχρόνως να βρω μια καλή δικαιολογία.

Την επομένη έφτασα στο γραφείο μου στην ώρα μου, με καλύτερη διάθεση. Καλημέρισα τα παιδιά και ετοιμάστηκα να καθίσω στην καρέκλα μου, όταν το ολόφρεσκο κόκκινο τριαντάφυλλο πάνω στον υπολογιστή μου μου έκοψε τη φόρα. Το κοίταξα ερωτηματικά και μετά το πήρα στα χέρια μου και το μύρισα. Χαμογέλασα και γύρισα το πρόσωπό μου προς τους συναδέλφους μου, που σκυμμένοι στα κομπιούτερ τους είχαν ήδη αρχίσει τη δουλειά.

«Ποιον να ευχαριστήσω;» ρώτησα δυνατά.

Δυο τρία πρόσωπα στράφηκαν προς το μέρος μου. Έδειξα το τριαντάφυλλο.

«Είναι από το πρωί», μου είπε η Έλλη. «Εγώ ήρθα πρώτη σήμερα, γύρω στις εφτάμισι, και το είδα ακουμπισμένο εκεί. Θεώρησα ότι είχες έρθει νωρίτερα από μένα και ότι έπινες καφέ κάτω».

Κάθισα στο γραφείο μου και κοίταξα το λουλούδι. Ποιος μπορεί να το είχε αφήσει πάνω στον υπολογιστή μου; Σίγουρα ήταν για μένα. Το έβαλα σε ένα πήλινο δοχείο που είχα για τα μολύβια και το γέμισα με νερό.

Μέχρι το μεσημέρι είχα ξεχάσει το γεγονός και, όπως πάντα, έκανα το διάλειμμά μου στον αγαπημένο μου πάγκο, χαζεύοντας τον μικρό κήπο, όταν ο Μιχάλης φάνηκε από τη γωνία.

«Να κεράσω κάτι;» με ρώτησε με ένα χαμόγελο μέχρι τα αυτιά.

«Α, όχι, σήμερα θα κεράσω εγώ», του είπα. «Τι θα πεις;»

«Ό,τι πίνεις κι εσύ», δέχτηκε χωρίς να φέρει αντίρρηση.

Μέχρι να τελειώσει η κουβέντα μας, μου φάνηκε πιο συμπαθητικός, πιο έγχρωμος από την προηγούμενη μέρα.

Την ώρα που σχόλασα με πρόλαβε στις σκάλες.

«Σου αρέσει ο κινηματογράφος;» με ρώτησε.

«Ναι, πολύ», απάντησα.

«Παίζει μια ωραία ταινία και σκέφτηκα μήπως αύριο...»

«Σε ευχαριστώ, Μιχάλη, όμως έχω κανονίσει να πάω στους γονείς μου», είπα ψέματα, χωρίς να ξέρω γιατί.

Ήταν Παρασκευή. Για το Σάββατο δεν είχα κανονίσει κάτι σίγουρο. Τότε γιατί αρνήθηκα;

Γύρισα στο σπίτι μου και πετώντας τα παπούτσια μου σε δυο διαφορετικές μεριές ξάπλωσα στον καναπέ του σαλονιού βάζοντας να ακούσω χαλαρωτική μουσική. Δούλευα πέντε μέρες τη βδομάδα, από τις οχτώ μέχρι τις τέσσερις το απόγευμα και έβγαινα τακτικά έξω με φίλες ή συναδέλφους, για φαγητό, σε κάποιο μπαράκι, σινεμά, θέατρο, σε εικαστικές εκδηλώσεις, ενώ τα Σάββατα συνήθως κανονίζαμε να πάμε σε κάποιο μπουζουκομάγαζο. Είχα όλο τον χρόνο να ξεκουραστώ και έριχνα και κανέναν δώρο υπνάκο, για να έρθω στα ίσα μου. Όμως σαββατιάτικα να πάω σινεμά, δεν το είχα ξανακάνει. Τι στο καλό, ένα Σαββατοκύριακο είχα για να κοιμηθώ όσο ήθελα, να μην ξενυχτούσα ακούγοντας κάποιον αγαπημένο καλλιτέχνη; Και τουλάχιστον αν ήταν κάποιος άντρας της αρεσκείας μου, να πάει στα κομμάτια, όμως με τον Μιχάλη δε θα το άντεχα.

Όπως συνήθιζα, πρώτα θα ξάπλωνα και μετά, νωρίς το βράδυ, θα έκανα το μπανάκι μου με αρωματικά έλαια, πεντικιούρ, μανικιούρ, μάσκα ομορφιάς, χαλάουνα και όλα τα σχετικά, κάτι που επαναλάμβανα ευλαβικά κάθε Σάββατο από τις οχτώ έως τις δέκα το βράδυ, λίγο πριν αρχίσουν τα ραντεβού με τους φίλους μου. Την Κυριακή ξυπνούσα γύρω

στις δώδεκα το μεσημέρι, γιατί στη μία έπρεπε να βρισκομαι στο σπίτι των γονιών μου. Τρώγαμε όλοι μαζί και μετά τις τέσσερις έβγαινα για καφέ και βόλτα με φίλους μέχρι αργά το βράδυ. Όλα αυτά όταν δεν υπήρχε κάποια σχέση στη ζωή μου, διότι τότε συνήθως εξαφανιζόμουν – φυσικό ήταν, αφού ήθελα να έχω χρόνο για τον σύντροφό μου και του αφιέρωνα όλες τις ελεύθερες ώρες μου. Κάθε δεκαπέντε μέρες ερχόταν στο σπίτι μια γυναίκα και έκανε γενική καθαριότητα. Τις υπόλοιπες μέρες τακτοποιούσα εγώ το σπίτι, που φυσικά, μια και ήμουν εργένισσα, δε λέρωνε και τόσο εύκολα.

Τη Δευτέρα το πρωί στο γραφείο βρήκα κι άλλο τριαντάφυλλο δίπλα στον υπολογιστή μου, αυτή τη φορά συνοδευόμενο από ένα ηλεκτρονικό μήνυμα: «*Τι λες για απόψε, πάμε σινεμά; Μιχάλης*».

Κοίταξα το μήνυμα αρκετά λεπτά, ενώ σκεφτόμουν αν έπρεπε να δεχτώ την πρόσκληση. Ήταν ολοφάνερο ότι είχα τραβήξει την προσοχή του, όμως, από την άλλη, με προβλημάτιζε κάτι άλλο: Τόσο γρήγορα είχε ξεχάσει τη μνηστή του; Ούτε βδομάδα χωρισμένος και έψαχνε κιόλας για συντροφιά; Εγώ όμως δεν ήθελα να είμαι η συντροφιά της μιας ημέρας ούτε το αποκούμπι όποιου χωρίζε· ήθελα να είμαι μόνιμη σύντροφος, να γίνω σύζυγος με τιμή και στεφάνι. Δε μου άρεσε να χάνω τον χρόνο μου βγαίνοντας με κάποιον που απλώς θα εξαφανιζόταν την επομένη.

Ξανακοίταξα το e-mail. Μήπως ήμουν υπερβολική; Ένα σινεμαδάκι ήθελε να πάμε ο άνθρωπος, μπορεί να ένιωθε μοναξιά, να ήθελε απλώς μια φίλη δίπλα του. Είχε αλλάξει δουλειά πρόσφατα, είχε χωρίσει, είχε απομακρυνθεί από τους παλιούς συναδέλφους του και προφανώς προσπαθούσε

να προσεγγίσει τους καινούργιους. Τελικά ήμουν υπερβολική. Αποφάσισα να δεχτώ την πρόσκληση, αν και θα προτιμούσα να μου είχε προτείνει κάτι άλλο. Βγαίνεις με κάποιον που θέλεις να γνωρίσεις για να συζητήσεις μαζί του και όχι για να δεις βουβός μια ταινία.

Μήπως με ντρεπόταν; Μήπως έχανε τα λόγια του όταν βρισκόταν εκτός έδρας με κάποια γυναίκα ή μήπως απλώς ήθελε παρειῖτσα για να δει κάποιο φιλμ; Όμως τι με ένοιαζε; Δευτέρα ήταν, δεν είχα κανονίσει κάτι καλύτερο, ήμουν χολοσκασμένη, ας πήγαινα να ξεσκάσω βλέποντας μια κωμωδία.

«Οκέι», του έστειλα e-mail. «Γύρω στις δώδεκα κατέβα κάτω να πιούμε καφέ και να κανονίσουμε ραντεβού».

Έφτασα με μια μικρή καθυστέρηση έξω από τον κινηματογράφο και τον βρήκα να με περιμένει κρατώντας ένα τριαντάφυλλο και τα δύο εισιτήρια στο χέρι. Μια και είχε βγάλει τα εισιτήρια, πρότεινα να κεράσω εγώ κάτι στο μπαρ του σινεμά και ο Μιχάλης με τίμησε με το παραπάνω, παίρνοντας σάντουιτς, ποπ κορν, σοκολάτα και κόκα κόλα. Πλήρως αγόγγυστα το ποσό και σκέφτηκα ότι το κακόμοιρο το παιδί προφανώς δεν είχε προλάβει να βάλει κάτι στο στόμα του, γιατί, από ό,τι μου είχε πει, μετά το γραφείο είχε μια άλλη δουλειά, κάτι που έκανε συχνά για να συμπληρώσει τα έσοδά του.

Καθίσαμε στις θέσεις μας και μόνο όταν άρχισε η ταινία κατάλαβα ότι επρόκειτο για μια απαράδεκτη αμερικανική κωμωδία, από αυτές που με κάνουν και φρίττω με τις άθλιες ατάκες τους, τα σεξουαλικά υπονοούμενα, το αδικαιολόγητο, χυδαίο γυμνό, το ανύπαρκτο σενάριο. Ένα άδειασμα σε

όλο του το μεγαλείο. Ο συνοδός μου όμως είχε διαφορετική γνώμη, γιατί γελούσε σχεδόν σε κάθε διάλογο και φαινόταν να διασκεδάζει περισσότερο από τον καθένα εκεί μέσα. Τον δικαιολόγησα σκεπτόμενη ότι μετά τον επεισοδιακό χωρισμό του, που προφανώς του είχε στοιχίσει, είχε ανάγκη να γελάσει με κάτι ελαφρύ, που δε θα τον προβλημάτιζε καθόλου.

Πέρασα σχεδόν δύο ώρες απερίγραπτης υπομονής περιμένοντας να τελειώσει αυτό το μαρτύριο του αδειάσματος και πραγματικά ανακουφίστηκα όταν βγήκαμε έξω. Αν και στα μέσα της άνοιξης, έκανε κρύο και σκέφτηκα ότι το εξώπλατο φόρεμα που έραβα για τον γάμο της Μαριάνθης ίσως δεν ήταν κατάλληλο για τέτοιο καιρό. Τέλος πάντων.

«Ωραία ταινία, διασκεδάσα πολύ», είπε ο Μιχάλης. «Εσύ;» με ρώτησε.

Δεν ήθελα να τον πικράνω.

«Καλή ήταν», είπα με χαμόγελο.

«Μόνο καλή; Καταπληκτική!»

Κοίταξε το ρολόι του.

«Τι θέλεις να κάνουμε τώρα;»

«Τι λες, πάμε για ένα ποτό;»

«Ωραία ιδέα. Ξέρω ένα μπαράκι κάπου εδώ κοντά, δε θα χρειαστεί ούτε να οδηγήσουμε».

Τελικά μετά από δέκα λεπτά μπήκαμε σε ένα μπαράκι τόσο σκοτεινό, που σκόνταψα δυο φορές πριν προλάβω να καθίσω στο τραπεζάκι. Εκτός από δύο άλλα ζευγάρια, δεν υπήρχε ψυχή εκεί μέσα. Με το που καθίσαμε, ήρθε ο σερβιτόρος.

«Τι θα πεις;» με ρώτησε ο Μιχάλης.

«Για να είμαι ειλικρινής, πεινάω λιγάκι», του είπα ψιθυριστά.

«Γιατί δεν το είπες νωρίτερα; Τι θες να κάνουμε; Να φύγουμε;»

Ο σερβιτόρος περίμενε ανυπόμονα από πάνω μας.

«Ένα ουίσκι με πάγο και κόκα κόλα», είπα.

Δε θα πέθαινα αν δεν έτρωγα οπωσδήποτε κάτι.

«Κι εμένα φέρε μου μια μπίρα», συμπλήρωσε ο Μιχάλης.

«Και μπόλικους ξηρούς καρπούς».

Για την επόμενη μία ώρα που μείναμε εκεί δεν μπορώ να πω ότι δυσανασχέτησα, μια και άκουσα με προσοχή και μεγάλη δόση συμπόνιας όλα τα παρατραγόუნτα του αρραβώνα του με τη «μέγαιρα», όπως χαρακτήρισε τη μηστή του, που δεν είχε περάσει μέρα χωρίς να γκρινιάξει, να καβγαδίσει μαζί του και να του κάνει έλεγχο. Όσο πιο πολύ μου ξεδίπλωνε το προσωπικό του δράμα, τόσο πιο πολύ αισθανόμουν μια περίεργη συμπάθεια γι' αυτό τον ταλαίπωρο άντρα, που το μόνο που επιθυμούσε, όπως δήλωνε, ήταν να κάνει ευτυχισμένη τη γυναίκα που επρόκειτο να παντρευτεί.

Κοίτα, αδελφάκι μου, αναρωτιόμουν, να υπάρχουν τέτοιοι άντρες που, για να μη χαλάσουν τη σχέση τους, περνούν του κόσμου τα βασανιστήρια. Αχ, τυχερές που είναι ορισμένες γυναίκες! Κάνουν ό,τι θέλουν και αντί να τους απομακρύνουν από δίπλα τους, τους πείθουν να τις παντρευτούν.

Έλεγε και ξανάλεγε τα παραπάνω του ο Μιχάλης κι εγώ σκεφτόμουν πως ένας τέτοιος άντρας θα μπορούσε να κάνει έναν ευτυχισμένο γάμο με διάρκεια. Εντάξει, δεν ήταν αυτό που λέμε εμφανίσιμος, είχε κακό γούστο στο ντύσιμο, όμως με λίγη φροντίδα από επιδέξιο χέρι θα μπορούσε να βελτιωθεί αισθητά. Του χρειαζόταν λίγη γυμναστική, γιατί είχε τα στομαχάκια του ενώ ήταν σχετικά αδύνατος, ένα κα-

λό κούρεμα, ένας διαφορετικός σκελετός γυαλιών και ίσως θα ήταν καλύτερα να άφηνε ένα μικρό μουσι να καλύπτει το ανύπαρκτο πιγούνι του, που η απουσία του γινόταν αισθητή όταν τον έβλεπες προφίλ. Κατά τα άλλα, ήταν λίγο πιο ψηλός από μένα, είχε όμορφη επιδερμίδα, μιλούσε ωραία και τα μελιά του μάτια ήταν σχεδόν χρυσαφένια και πολύ όμορφα. Τελικά, εμείς οι γυναίκες, όταν γοητευτούμε από τα λόγια, παύουμε να βλέπουμε όλα αυτά που συνθέτουν μια απογοητευτική εμφάνιση. Το ίδιο μήπως δεν έπαθε η Πεντάμορφη με το Τέρας στο γνωστό παραμύθι; Τώρα, βέβαια, ούτε εγώ ήμουν η Πεντάμορφη ούτε ο Μιχάλης το Τέρας και γιατί τα σκεφτόμουν όλα αυτά δεν μπορούσα να καταλάβω. Μήπως το «σύνδρομο του πράσινου ραφιού» με έκανε να βλέπω τον οποιονδήποτε άντρα με πέντε ικανοποιητικά στοιχεία πάνω του σαν υποψήφιο γαμπρό;

Κουνήθηκα από τη θέση μου και η ονειρόφουσκα έσκασε εμπρός από τα μάτια μου. Ε, όχι και με τον Μιχάλη, ήταν έξω από τα δικά μου στάνταρ. Ωστόσο η βραδιά δεν ήταν άσχημη. Γύρισα στο σπίτι μου στις δύο το πρωί και κοιμήθηκα σαν πουλάκι.

Την άλλη μέρα, στο γραφείο, είχα μια αδικαιολόγητα χαρούμενη διάθεση που δεν πέρασε απαρατήρητη. Τον Μιχάλη δεν τον είδα καθόλου, γιατί τον είχε ζητήσει ο εκδότης στα κεντρικά γραφεία για να του δείξει τη δουλειά πέντε καινούργιων εξωφύλλων βιβλίων που θα κυκλοφορούσαν τις επόμενες μέρες. Συνήθως, αρχές καλοκαιριού, όπως και κατά την περίοδο των εορτών, υπάρχει αναβρασμός στον εκδοτικό οίκο, γιατί αυτές είναι οι πιο κατάλληλες εποχές για την κυκλοφορία καινούργιων βιβλίων.

Γύρισα στο σπίτι μου γύρω στις οχτώ το βράδυ, ένα ζωντανό πτώμα. Εκτός του ότι είχα ξενυχτήσει την προηγούμενη και είχα δουλέψει ακατάπαυστα στο κομπιούτερ, είχα πάει και για ψώνια. Τελικά δε γλίτωσα τον πειρασμό και αγόρασα τα πέδιλα με τις δήθεν πέτρες Σβαρόφσκι, παρ' όλες τις υποσχέσεις που είχα δώσει στον εαυτό μου ότι θα αντισταθώ και θα εξορκίσω τον σατανά της παπουτσολαγνείας στα Τάρταρα. Πώς, όμως, να αντισταθείς σε εκείνα τα όμορφα ροζ-μοβ πέδιλα με το λεπτό κομψό τακούνι και τις πέτρες που έλαμπαν σαν διαμάντια; Είχα σταθεί στη βιτρίνα αποφασισμένη να τα χαζέψω για τελευταία φορά μόνο, όταν άκουσα τις φωνούλες τους να με καλούν: «*Ελα, φόρεσέ μας, αγόρασέ μας, εμείς φτιαχτήκαμε για σένα, μόνο για σένα...*»

Σαν μαγεμένη μπήκα στο μαγαζί και είπα δείχνοντάς τα με το δάχτυλο στη βιτρίνα: «*Νούμερο τριάντα οχτώ*».

«*Α, μα είναι καταπληκτική επιλογή. Μοναδικό κομμάτι, φτιαγμένο στην Ιταλία*».

Τα φόρεσα σαν υπνωτισμένη.

«*Πόσο στοιχίζουν;*» ρώτησα.

«*Εκατόν ογδόντα εννέα ευρώ*», μου είπε η πωλήτρια.

«*Εκατόν ογδόντα εννέα, ε;*»

Ήταν πανάκριβα για την τσέπη μου και μόλις είχα ορκιστεί ότι θα άρχιζα το πρόγραμμα παπουτσοαποτοξίνωσης.

«*Μη μας εγκαταλείπεις, εσένα θέλουμε*», τα άκουσα να κλαψουρίζουν στα πόδια μου.

Έβγαλα χωρίς δεύτερη σκέψη τη EUROBANK VISA μου. Να πάρει ο διάολος, πώς θα πήγαινα στον γάμο με τα περσινά; Δε φτάνει που δε θα είχα άντρα, να μην είχα εντυπωσιακά παπούτσια. Τι, να τους αφήσω να με λυπούνται; Όχι,

βέβαια, θα αγόραζα αμέσως αυτά τα υπέροχα πέδιλα, που τόσο όμορφα θα έδεναν με το φόρεμά μου, κι ας μου κόστιζε φθηνότερα εκείνο. Θα μου στοίχιζε τελικά ένα κάρο λεφτά ο γάμος της Μαριάνθης, όμως δεν έπρεπε να φανεί με τίποτα πόσο πολύ με είχε καταβάλει η ιδέα ότι παντρευόταν αυτή η μαούνα, ενώ εγώ, που στο κάτω κάτω είχα πολύ περισσότερα προσόντα, ήμουν ακόμη μόνη.

Το ασύρματο τηλέφωνο χτύπησε δυνατά στην κουζίνα του σπιτιού.

«Εμπρός», είπα κοιτάζοντας με ικανοποίηση τα κομψά πέδιλά μου που έλαμπαν μέσα στο κουτί τους, ακουμπισμένα στο τραπέζι.

«Ο Μιχάλης είμαι, είχα τόση δουλειά σήμερα, που δε βρήκα καθόλου χρόνο να σου πω πόσο όμορφα πέρασα χτες».

«Κι εγώ πέρασα όμορφα», απάντησα ευχαριστημένη.

«Θέλεις να το επαναλάβουμε;»

«Και να μη θέλω, δεν μπορούμε να το αποφύγουμε».

«Γιατί;»

«Γιατί μεθαύριο είναι 21 του μήνα, Κωνσταντίνου και Ελένης, και γιορτάζουν οι συνάδελφοί μας, ο Κώστας ο Ζαφειράκης, ο Κωνσταντίνος Μιχαήλ και η Λένα Τσακίρη. Όπως κάθε χρόνο, τα παιδιά κλείνουν ένα τραπέζι σε ένα κέντρο και πηγαίνουμε όλοι να τους τιμήσουμε. Θα πρέπει να έχεις πάρει σχετικό e-mail».

«Θαυμάσια. Φρόντισε να μου κρατήσεις θέση δίπλα στη δική σου».

Ήταν τόσος ο ενθουσιασμός του, που δεν μπορούσα να αρνηθώ.

«Θα το φροντίσω», είπα γλυκά.

Έκλεισα το ακουστικό με μια περίεργη αίσθηση ευεξίας, όμως εκείνο ξαναχτύπησε δυνατά.

«Εμπρός;»

«Έλα, η Σοφία είμαι», άκουσα τη φωνή της άλλοτε ανδροφάγου φίλης μου, που είχε ηρεμήσει για τα καλά και ίππευε πλέον ένα και μοναδικό άλογο, τον άντρα της.

«Σοφάκι!» είπα με έκπληξη. «Πώς ήταν αυτό;»

Η έκπληξη μεταβλήθηκε σε χαρά. Με τη Σοφία Μπαταξάνου ήμασταν κολλητές, ειδικά στο λύκειο, αν και οι απόψεις μας για τη ζωή ήταν εκ διαμέτρου αντίθετες. Εκείνη άλλαζε τους άντρες σαν τις κιλότες της και στη λέξη «γάμος» έβγαζε καντήλες, ενώ εγώ άναβα καντήλες στο όνομα αυτής της λέξης και ήμουν αυστηρά μονογαμική.

«Τι έγινε, πήρες την πρόσκληση της Μαριάνθης; Καλέ, πώς έγινε αυτό;» συνέχισε, χωρίς να περιμένει να πάρει απάντηση. «Πού βρήκε γαμπρό η Μαριάνθη; Αυτό είναι από τα άγραφα. Α, την παλιομουσίτσα, και δεν είπε λέξη σε καμιά μας ότι είχε βρει άντρα».

«Ε, καιρός της ήταν να τον βρει και τον βρήκε».

«Κι έτσι απόμεινες μόνο εσύ, η τελευταία των Μοϊκωνών», πέταξε το καρφί της, αλλά όσο πιο μαλακά γινόταν – ήξερε τον καημό μου.

«Θα έρθει και η δική μου ώρα. Δεν αργεί».

«Μπα, μπα, τι ακούω; Για πες μου, υπάρχει κάτι καλό;»

«Υπάρχει, υπάρχει».

«Δηλαδή;»

«Αρραβωνιαστικός!» ξεφούρνισα τη λέξη χωρίς να το σκεφτώ.

«Τι;» ούρλιαξε σχεδόν η Σοφία. «Μωρή, αρραβωνιάστη-

κες και δε μας είπες τίποτα; Α, εσύ είσαι χειρότερη από τη Μαριάνθη».

«Δώσαμε λόγο. Έγινε σε πολύ κλειστό, οικογενειακό κύκλο πρόσφατα και είχα σκοπό να σας κάνω έκπληξη με το προσκλητήριο του γάμου μου, αλλά με πρόλαβε η Μαριάνθη».

«Δηλαδή είναι σοβαρά τα πράγματα;»

«Σοβαρότερα δε γίνεται».

«Μη μου πεις ότι...»

«Όχι, όχι, δε θέλω εγκυμοσύνες πριν από τον γάμο. Θέλω να είναι τυπικά τα πράγματα, με ξέρεις τώρα εσύ».

«Επιτέλους, βρε παιδάκι μου, κι είχαμε αρχίσει να ανησυχούμε όλες για σένα. Πάει, θα μείνει στο ράφι η Άννα μας, έλεγαν όλα τα κορίτσια. Είχαμε φοβηθεί...»

«Να όμως που δε θα μείνω», τη διέκοψα.

«Αχ, Αννούλα μου, και να ΄ξερες πόσο θα αλλάξει η ζωή σου σαν παντρευτείς! Πάνε οι μέρες της μοναξιάς και της άδικης σπατάλης ενέργειας. Τώρα θα έχεις τον αντρούλη σου, τα παιδάκια σου, το καθημερινό σεξ στο κρεβάτι σου, κι όχι να κοιτάξεις τηλεόραση μόνη, προσπαθώντας να σκοτώσεις την ώρα σου. Αχ, άλλο πράγμα η οικογενειακή θalπωρή, αυτή η μοναξιά είναι κατάρρα. Τότε ο κόσμος θα σε κοιτάζει με διαφορετικό μάτι».

«Δηλαδή πώς με κοιτάζει τώρα;» ρώτησα πραγματικά περιέργη.

«Μα δεν καταλαβαίνεις; Γιατί νομίζεις ότι εγώ παντρεύτηκα; Μήπως δεν πέρναγα καλά ελεύθερη;»

«Γιατί άρχισε να μην περνάει η μογιιά σου, Σοφία μου, και φοβήθηκες», απάντησα με όλη την ωμή ειλικρίνεια που δε με διέκρινε συνήθως.

Ε, ώρες ώρες αυτή η κοπέλα παραγινόταν κυνική, αδιαφορώντας για τα προσχήματα.

«Κάνεις λάθος», με αντέκρουσε αμέσως. «Η μογιά μου περνάει, αν θες να ξέρεις, περισσότερο τώρα, όμως δε θα άντεχα να με δακτυλοδείχνουν και να λένε πίσω από την πλάτη μου “η Σοφία η γεροντοκόρη”».

«Δηλαδή έτσι λένε για μένα πίσω από τη δική μου πλάτη;»

«Εσύ τι νομίζεις; Και βέβαια ψιθυρίζουν για το καημένο το κορίτσι που θα μείνει στο ράφι».

Τα μάτια μου έπεσαν στο πράσινο ράφι και μου φάνηκε ότι μου χαμογέλασε. Ε, αυτό μου έλειπε τώρα, να έχω και παραισθήσεις. Φαντάστηκα τον εαυτό μου τοσοδούλη εκεί πάνω, δίπλα στους τεντζερέδες, να μαραζώνει σαν θλιμμένη σια και να μου λένε όλα τα αντικείμενα τριγύρω: «Καημένο κορίτσι, δε σου άξιζε να είσαι εδώ πάνω, τώρα όμως είναι αργά για να κατέβεις».

«Εσύ ξέρεις πόσο φοβόμουν τον γάμο», με προσγείωσε η φωνή της φίλης μου, «όμως όταν παντρεύτηκα, τότε μόνο είδα τι έχανα τόσα χρόνια. Δεν υπάρχει τίποτα πιο όμορφο από το να έχεις οικογένεια».

«Ναι, αλλά, από ό,τι μου έχεις πει στο παρελθόν, σου λείπει η διασκέδαση, γιατί δε βγαίνετε συχνά έξω, και ώρες ώρες πλήττεις θανάσιμα».

«Τι λες τώρα, βρε Άννα μου, υπάρχει μεγαλύτερη διασκέδαση από το να βλέπεις ταινίες στην τηλεόραση χωμένη στην αγκαλιά του άντρα σου μαζί με τα παιδιά σου; Υπάρχει μεγαλύτερη απόλαυση από το να το κάνεις κάθε βράδυ πριν κοιμηθείς χωρίς τον φόβο μήπως αρπάξεις κανένα Aids;»

Όση χαρά είχα κάνει με την αγορά των υπέροχων πα-

πουτσιών μου με τις δήθεν Σβαρόφσκι πέτρες, τόση μαυρίλα ένωσα ξαφνικά.

«Τώρα επιτέλους που πας κι εσύ για γάμο, θα δεις τι σημαίνει πραγματική ευτυχία», συνέχισε απτόητη η φίλη μου.

Μια παιδική τσιρίδα ακούστηκε μέσα από το ακουστικό και αμέσως μετά μου φάνηκε πως άκουσα μια βαριά αντρική φωνή να βρίζει.

«Πρέπει να σε αφήσω», είπε βιαστικά η Σοφία και μου έκλεισε κατάμουτρα το τηλέφωνο.

Μόλις συνειδητοποίησα το ψέμα που είχα ξεστομίσει με έπιασε πανικός. Ήμουν σίγουρη ότι μέσα σε είκοσι τέσσερις ώρες το πολύ όλες και όλοι θα είχαν μάθει για τον «αρραβωνιαστικό». Τώρα; Τι θα έκανα; Θα γινόμουν περίγελως αν εμφανιζόμουν μόνη στον γάμο. Έβαλα το μυαλό μου να δουλέψει. Τρεις λύσεις υπήρχαν μόνο: Πρώτον, να αρρωστήσω αιφνίδια και να μην πάω στον γάμο. Δεύτερον, να πω ότι εν τω μεταξύ διαλύθηκε ο αρραβώνας μου. Τρίτον, να αρραβωνιαστώ μέχρι τη μέρα του γάμου, δηλαδή σε μία βδομάδα.

Έσπρωξα απότομα το κουτί με τα παπούτσια κι εκείνα χύθηκαν στο πάτωμα. Οι δήθεν Σβαρόφσκι πέτρες γυάλισαν επιδεικτικά σαν σε στέμμα επάνω στο κεφάλι νύφης.

«Γιατί, Θεέ μου; Γιατί να είμαι ακόμη ανύπαντρη;» αναρωτήθηκα με παράπονο. «Γιατί να μην έχω κι εγώ τον άντρα μου και τα παιδιά μου, να τους περιποιούμαι και να έχω σεξ κάθε νύχτα στο κρεβάτι μου; Γιατί έχω να το κάνω από τον καιρό του Νώε;»

Ο αρραβωνιαστικός μαιμού

Κωνσταντίνου και Ελένης, όπως ακριβώς είχε προγραμματιστεί, βρέθηκα στο νυχτερινό κέντρο μαζί με όλα τα παιδιά από τη δουλειά και τους συντρόφους τους –όσοι είχαν–, καθισμένη, όπως είχα υποσχεθεί, δίπλα στον Μιχάλη, που είχε μεγάλα κέφια. Ευτυχώς δηλαδή, γιατί αν περίμενε από μένα, θα περίμενε πολύ. Μετά τη συζήτηση με τη Σοφία, όπως ήταν αναμενόμενο, σχεδόν όλες οι πρώην συμμαθήτριες με πήραν στο τηλέφωνο για τα συγχαρίκια, περίεργες να μάθουν ποιο ήταν το κελεπούρι και τότε σκοπεύαμε να παντρευτούμε. Μέχρι και η ίδια η Μαριάνθη, μέσα στην καλή χαρά, με πήρε για να μου ευχηθεί, αντί να γίνει το αντίθετο. Όλες περίμεναν πια τη μεγάλη μέρα, την 28η Μαΐου, για να γνωρίσουν τον άντρα της Μαριάνθης και τον αρραβωνιαστικό της Άννας. Με ένα σμπάρο, δηλαδή, δυο τρυγόνια. Άρα η λύση νούμερο ένα αποκλειόταν, εκτός αν αρρώσταινα πραγματικά και έπρεπε να νοσηλευτώ, πράγμα απίθανο, αφού έσκαγα από υγεία. Η λύση νούμερο δύο επίσης αποκλειόταν, γιατί σκάγαμε, λέει, από ευτυχία με τον αρραβωνιαστικό μου, λόγια της Σοφίας. Άρα έμενε μόνο η λύση νούμερο τρία:

να αρραβωνιαστώ. Πώς, λοιπόν, να χαρώ τις μέρες ή μάλλον τις ώρες που είχαν αρχίσει από εκείνη τη στιγμή να μετρούν αντίστροφα για μένα;

«Τι έχεις εσύ;» με ρώτησε ο Μιχάλης λίγη ώρα αργότερα, όταν πρόσεξε ότι όλη η παρέα μετά από μερικά ποτηράκια είχε έρθει στο κέφι, εκτός από μένα.

«Τίποτα, πώς το σκέφτηκες αυτό;»

«Δεν το σκέφτηκα, το βλέπω. Είμαι σίγουρος ότι κάτι σε απασχολεί».

Δεν απάντησα.

«Θέλεις να μου μιλήσεις;» με ρώτησε διακριτικά.

«Εγώ λέω να πιούμε και να γλεντήσουμε», είπα τσουγκρίζοντας το ποτήρι του.

«Έτσι μπράβο, χαμογέλασε λιγάκι», μου είπε και ξανατσούγκρισε το ποτήρι μου.

Η ώρα περνούσε, το κέφι είχε ανάψει πλέον για τα καλά, τα παιδιά χόρευαν κι εγώ προσπαθούσα να συμμετέχω πίνοντας όλο και περισσότερο, χωρίς όμως να το κατορθώνω. Το φάντασμα του αρραβωνιαστικού είχε στοιχειώσει μες στο μυαλό μου και δε με άφηνε να χαρώ.

Οι πενιές μιας βαριάς ζειμπεκιάς ξεχύθηκαν προκλητικές στην αίθουσα και ο Μιχάλης με ένα γρήγορο σάλτο προσγειώθηκε στην πίστα και άρχισε να ρίχνει μερακλωμένος βόλτες υπό τη συνοδεία των παιδιών, που χτυπούσαν παλαμάκια ρυθμικά. Το μυαλό μου αποσυνδέθηκε ξαφνικά από το θέμα του αρραβωνιαστικού και μαγεύτηκα από τη θέα του χορευτή, που όντως χόρευε ωραία, προκαλώντας τον θαυμασμό στους γύρω του. Ε, λοιπόν, ποτέ δεν περίμενα από έναν σχετικά μέτριο άντρα να χορεύει με τέτοιο πάθος και

να φαντάζει ψηλός και αγέρωχος στα μάτια μου. Πού είχε μάθει αυτά τα κόλπα ο Μιχάλης;

Ο χορός τελείωσε και ο καταγιγισμός των χειροκροτημάτων ήταν γενναιόδωρος από όλους μέσα στο μαγαζί. Σίγουρος για τις επιδόσεις του, κάθισε δίπλα μου και άναψε ένα τσιγάρο. Μου χαμογέλασε και τσούγκρισε το ποτήρι του με το δικό μου. Εκείνη τη στιγμή έφαγα ένα φλας. Μα ναι, πώς δεν το είχα σκεφτεί νωρίτερα; Αν έπρεπε να βρεθεί οπωσδήποτε αρραβωνιαστικός για τον γάμο της Μαριάνθης, γιατί θα έπρεπε απαραίτητα να είναι αληθινός;

Ξανακοίταξα τον Μιχάλη. Χρόνο πολύ μπροστά μου δεν είχα για να ψάξω και ο Μιχάλης μπορεί να μην πληρούσε τις προδιαγραφές μου, όμως με ένα λούστρο και κατάλληλο ντύσιμο θα με έβγαζε ασπροπρόσωπη. Εξάλλου, ήταν νέος, μόλις τριάντα έξι χρόνων, ενώ οι περισσότεροι σύζυγοι των συμμαθητριών μου είχαν καβατζάρει τα σαράντα πέντε. *Εδώ και τώρα, σκέφτηκα.*

Ο Μιχάλης με κοίταξε τρυφερά.

«Θέλεις να γίνεις ο αρραβωνιαστικός μου;» του είπα δυνατά στο αυτί.

Με κοίταξε κατάπληκτος μέσα από την τζαμαρία των γυαλιών του και μετά έβαλε τα γέλια.

«Σοβαρολογείς τώρα ή σκαρώνεις κάποιο παιχνίδι;»

«Σοβαρολογώ σκαρώνοντας κάποιο παιχνίδι.»

Με κοίταξε με ενδιαφέρον.

«Περί τίνος πρόκειται;»

«Εσύ δε με ρώτησες τι με απασχολεί;»

«Ναι», μου είπε κουνώντας το κεφάλι.

«Έχω πρόβλημα και χρειάζομαι άμεση βοήθεια.»

«Τι πρόβλημα;»

«Δεν μπορώ να σου πω τώρα, δεν είναι το κατάλληλο μέρος».

«Αυτό σημαίνει πρόταση για ραντεβού;»

«Αν σε ενδιαφέρει να με βοηθήσεις, ναι».

«Αν είναι να σε βοηθήσω, δέχομαι», είπε και ήπια μια γενναία γουλιά ουίски.

«Ακόμη και να με αρραβωνιαστείς;»

«Ακόμη κι αυτό...»

Μου άρεσε που δέχτηκε αμέσως να με... αρραβωνιαστεί χωρίς να προβάλλει αντιρρήσεις. Μου άρεσε ο τρόπος που με κοίταξε λίγο πριν πει μονορούφι το ποτό του. Μου άρεσε που μου χάιδεψε τρυφερά και διακριτικά την πλάτη όταν κατέβασε το ποτήρι πάνω στο τραπέζι.

Ο Μιχάλης δέχτηκε να αναλάβει τον ρόλο του αρραβωνιαστικού με όλη του την καλή διάθεση, μόλις του εξέθεσα το πρόβλημά μου. Του είπα ότι το χειρότερο που μπορούσε πια να μου συμβεί ήταν να τραβήξω όλα τα βλέμματα συμπόνιας πάνω μου. Εντάξει, μπορεί να μη με είχαν πάρει τα χρόνια, όμως όλα αυτά τα βλέμματα θα με έκαναν να αισθάνομαι πάνω από εξήντα και θα μου χαλούσαν τη διάθεση. Θα πηγαίναμε στον γάμο και στο γλέντι αρραβωνιασμένοι και θα χωρίζαμε με το που θα φεύγαμε από κει. Ούτε γάτα ούτε ζημιά ούτε υποχρεώσεις ούτε δεσμεύσεις. Ένας αρραβώνας on-off θα ήταν, κατάλληλος μόνο για να γραφτεί στα ρεκόρ Γκίνες.

«Δε θα έχεις καμία άλλη υποχρέωση, εκτός από το να μου κρατάς το χέρι και να το παίζεις ερωτευμένος», είπα στον Μιχάλη.

«Όσο γι' αυτό, να μην ανησυχείς καθόλου, θα είμαι τόσο πειστικός, που ίσως να νιώσεις άβολα εσύ».

«Ό,τι και να κάνεις θα είναι αποδεκτό. Έχω τόσο μεγάλη ανάγκη να αποφύγω την κακεντρέχειά τους, που οποιαδήποτε εκδήλωση τρυφερότητας από μέρους σου θα είναι αποδεκτή. Ω, Θεέ μου!» είπα απότομα.

«Τι έγινε;» με ρώτησε ξαφνιασμένος.

«Βέρες, πρέπει να βρούμε βέρες».

Ο Μιχάλης χαμογέλασε καθησυχαστικά.

«Θα φέρω εγώ τις βέρες».

«Και πού θα τις βρεις;» τον ρώτησα.

«Ξεχνάς ότι υπήρξα αρραβωνιασμένος; Έχω κρατήσει και τις δύο βέρες εγώ, μια και η αρραβωνιαστικιά μου προτίμησε να την πετάξει στα πόδια μου και να φύγει».

«Σου την πέταξε; Μα μου είπες ότι εσύ τη χώρισες».

Ξαφνιάστηκε.

«Μου την πέταξε όταν της ζήτησα να χωρίσουμε», μου εξήγησε χαμογελώντας.

«Θα μου ταιριάζει το μέγεθος όμως;»

«Μια χαρά θα σου είναι, έχετε ακριβώς τα ίδια χέρια», μου απάντησε με σιγουριά.

Αναστέναξα ικανοποιημένη.

«Πώς μπορώ να σε ευχαριστήσω για όλα αυτά;»

«Να μου προσφέρεις ένα γεύμα στο σπίτι σου. Αλήθεια, τα καταφέρνεις στην κουζίνα;»

«Μια χαρά. Μου αρέσει η μαγειρική. Ποιο είναι το αγαπημένο σου φαγητό;»

«Δεν έχω τέτοια προβλήματα. Ό,τι και να μαγειρέψεις θα το τιμήσω».

Και καλόβολος, σκέφτηκα. Σαν τον πατέρα μου, ποτέ του δεν παραπονήθηκε για το φαγητό. Δε λέω, η μάνα μου είναι καταπληκτική σε ό,τι φτιάχνει, όμως κάποιες στιγμές είχε τις ατυχίες της. Ε, λοιπόν, ο καημένος ο μπαμπάς και το έφαγε και το ευχαριστήθηκε.

Τον συμπάθησα περισσότερο τον Μιχάλη. Είχα ακριβώς έξι μέρες να επιμεληθώ την εμφάνισή του. Έπρεπε να είναι εντυπωσιακός και χρειαζόταν ένα χέρι βοήθειας. Με περίμενε αρκετή δουλειά και, πάνω από όλα, έπρεπε να χειριστώ το θέμα με διακριτικότητα, ώστε να μην τον προσβάλω.

Η εξεταστική της 28ης Μαΐου ξημέρωσε με έναν ολόλαμπρο ήλιο και μια ασυνήθιστη για την εποχή ζέση. Τεντώθηκα να χαλαρώσω στο κρεβάτι μου νιώθοντας τέτοια ευεξία, λες και επρόκειτο να ντυθώ εγώ νύφη και όχι η Μαριάνθη. Ο γάμος γινόταν στις οχτώ το βράδυ, στον ιερό ναό του Αγίου Νικολάου στην Καλλιθέα, και είχα όλο τον χρόνο μπροστά μου σαν επίσημη αρραβωνιαστικιά και όχι σαν ξέμπαρρη φιλενάδα.

Άνοιξα το ραδιόφωνο στη διαπασών ενώ χαλάρωνα μέσα στον λουλουδομοσχομυρισμένο αφρό της μπανιέρας μου, έχοντας μια ενυδατική και καταπραϊντική μάσκα αγγουριού στο πρόσωπο και μια μάσκα μελιού στα βρεγμένα μαλλιά μου. Έτσι και έμπαινε άνθρωπος εκείνη τη στιγμή στο μπάνιο μου, θα νόμιζε ότι κάποιος Άλιεν είχε κάνει εισβολή στο σπίτι μου και απολάμβανε ένα γήινο μπάνιο με δόξα και τιμή. Έβαλα τα γέλια. Ευτυχώς που δεν υπήρχε άντρας τριγύρω να δει τα χάλια μου. Άντρας; Τώρα που το σκεφτόμουν,

πώς θα τα έκανα εγώ όλα αυτά όταν θα παντρευόμουν; Θα με έβλεπε με μάσκες εξωγήινου ο άντρας μου, να ξυριζώ τα πόδια και τις μασχάλες μου; Αλήθεια, τι κάνουν οι παντρεμένες σε αυτή την περίπτωση; Μάλλον διπλοκλειδώνονται ή το κάνουν εν απουσία του συζύγου τους.

Χαμογέλασα. Μωρέ, ως παντρευτώ εγώ, και τι με νοιάζουν όλα αυτά; Άντρα να είχα στο σπίτι μου, να με φροντίζει και να με νοιάζεται. Το πολύ πολύ να τον έβαζα να μου απλώσει αυτός τη μάσκα αγγουριού στο πρόσωπο. Σιγά το πρόβλημα. Μας χάρισαν τον γάιδαρο κι εμείς κοιτάμε τα δόντια του.

Σκέφτηκα τον Μιχάλη. Τελικά με απάλλαξε ο ίδιος από τη δοκιμασία για το πώς θα του πλάσαρα το θέμα της εμφάνισης, όταν μου πρότεινε να τον βοηθήσω να αγοράσει κοστούμι και αξεσουάρ για την περίπτωση, κάτι που έκανα βεβαίως με μεγάλη χαρά. Ευτυχώς που δεν τον έβαλα σε περιττά έξοδα, γιατί, όπως μου είπε ο ίδιος, ήθελε να αγοράσει καινούργια ρούχα και δεν είχε βρει χρόνο να το κάνει. Τελικά και κοστούμι αγοράσαμε, και γραβάτα, και παπούτσια, κάλτσες, ζώνη, μαντιλάκι, κολόνια. Την τελευταία του την πρόσφερα εγώ, σαν ευχαριστήριο δώρο, και βέβαια τη δέχτηκε με ενθουσιασμό.

Στις επτά ακριβώς ήμουν πανέτοιμη, βάζοντας την τελευταία σταγόνα άρωμα στο μπούστο μου. Ο τόπος μοσχοβόλησε από Miss Dior και εγώ κοιτάχτηκα στον καθρέφτη προσεκτικά. Πάνω στα εντεκάποντα Σβαρόφσκι πέδιλά μου το 1,65 ύψος μου είχε ανέβει στο 1,76 και τα πενήντα έξι κιλά μου φαίνονταν για πενήντα τρία. Τα όμορφα, γυαλιστερά, καστανά μαλλιά μου ήταν πιασμένα ψηλά σε ένα όμορφο σι-

νιόν, αφήνοντας κάποιες άτακτες αφέλεις να πέφτουν στο μέτωπο και μπροστά από τα αυτιά. Το γλυκό ροζ χρώμα του φορέματος μου πήγαινε πολύ και το μακιγιάζ μου, σε ροζ-μοβ αποχρώσεις, τόνιζε τα άχρωμα καστανά μάτια μου, ενώ συγχρόνως το πολύ ρίμελ τα μεγάλωνε και τα έκανε περισσότερο εκφραστικά. Ήμουν εντυπωσιακή, ήμουν στις ομορφιές μου. Το δέρμα μου έλαμπε βελούδινο χάρη στην καινούργια πούδρα με χρυσόσκονη.

Το θυροτηλέφωνο χτύπησε στις εφτά και μισή ακριβώς, όπως είχαμε κανονίσει με τον Μιχάλη. Η εκκλησία βρισκόταν σχετικά κοντά και γάμος στην ώρα του δε γίνεται σχεδόν ποτέ. Είχαμε χρόνο πολύ για να μας δουν και να μας θαυμάσουν.

«Κατεβαίνω αμέσως», απάντησα από το θυροτηλέφωνο.

Μπήκα φουριόζα στο μπλε Toyota και δεν μπόρεσα να μη μείνω με το στόμα ανοιχτό. Παραλίγο να μην τον αναγνωρίσω. Ντυμένος με το ολόμαυρο, καλοραμμένο κοστούμι, το λευκό πουκάμισο και τη γκρενά γραβάτα με τις πλάγιες μαύρες ρίγες, έμοιαζε πολύ διαφορετικός από τον Μιχάλη που συνήθως φορούσε τζιν παντελόνια και πόλο μπλουζάκια. Ο καινούργιος σκελετός γυαλιών που είχαμε διαλέξει μαζί του πήγαινε περίφημα, όπως και το κούρεμα που είχε κάνει, όπως και το μούσι που είχε αρχίσει να αφήνει, κατόπιν της δικής μου διακριτικής υπόδειξης.

«Είσαι πανέμορφη», μου είπε, πριν προλάβω να του εκφράσω τον δικό μου θαυμασμό. «Αυτό το φόρεμα σου πάει περίφημα».

«Σε ευχαριστώ», είπα κολακευμένη, «κι εσύ δεν πας πίσω».

Μου έπιασε τρυφερά το χέρι. Ξαφνιάστηκα.

«Μια και είμαστε επίσημα αρραβωνιασμένοι, λέω να αρχίσω τον ρόλο μου από τώρα».

Χαμογέλασα. Άφησε το χέρι μου και άπλωσε το δικό του στο πίσω κάθισμα. Ένα όμορφο μπουκέτο από ολοκόκκινες τουλίπες προσγειώθηκε στα γόνατά μου.

«Αυτά για σένα», μου είπε.

Συγκινήθηκα. Ήταν το τελευταίο πράγμα που περίμενα.

«Είσαι πολύ ευγενικός», ψιθύρισα.

«Μια αρραβωνιαστικιά την έχω, να μην τη φροντίσω; Α, παραλίγο να το ξεχάσω».

Άνοιξε το ντουλαπάκι του αυτοκινήτου δεξιά μου και έβγαλε ένα μπλε βελούδινο κουτί.

«Οι βέρες μας», μου είπε πονηρά. «Για να δούμε αν σου ταιριάζει στο δάχτυλο».

Άπλωσα το αριστερό μου διστακτικά κι εκείνος μου πέρασε σχεδόν με συγκίνηση την απλή χρυσή βέρα στον παρμέσο. Ο ολοστρόγγυλος κρίκος γλίστρησε απαλά και εφάρμοσε τέλεια στη βάση του δαχτύλου.

«Ούτε παραγγελία να είχαμε κάνει», μου είπε ευχαριστημένος.

Περιεργάστηκα για λίγο το απλό αυτό σύμβολο των ονείρων μου και παραλίγο να βουρκώσω. Τι κι αν δεν ανήκε σε εμένα, τι κι αν δε σήμαινε τίποτα περισσότερο από ένα παιχνίδι, δεν έπαυε να είναι η απόλυτη φαντασίωση ευτυχίας, τοποθετημένη στο σωστό σημείο σε λάθος ώρα. Τέλος πάντων. Έστω και στα ψέματα, για μένα φάνταζε τόσο αληθινή, που μπήκα αμέσως στο πετσί και του δικού μου ρόλου. Ο Μιχάλης ήδη φορούσε τη δική του.

«Αρραβωνιασμένοι, λοιπόν;» με ρώτησε.

«Αρραβωνιασμένοι», απάντησα και του έδωσα το πρώτο μου φιλί τρυφερά στο μάγουλο.

Φτάσαμε στην εκκλησία. Παρότι ήταν σχετικά νωρίς, το προαύλιο και τα σκαλοπάτια ήταν κατάμεστα από κόσμο. Κανένας δεν είχε σκοπό να χάσει τον γάμο της Μαριάνθης, αλλά και την ευκαιρία να γνωρίσει τον αρραβωνιαστικό της Άννας. Πήρα μια πολύ βαθιά ανάσα, σφίχτηκα γερά στο μπράτσο του καλού μου και προχώρησα με σταθερά βήματα.

Οι περισσότερες πρώην κολλητές μου ήταν εκεί, σχηματίζοντας ήδη πηγαδάκια – ανάμεσα στις τσιρίδες των παιδιών τους που έτρεχαν σαν δαιμονισμένα τριγύρω. Πρώτη με αναγνώρισε η Μέλπω και έβγαλε μια κραυγή χαράς. Έβλεπα καλά; Όχι, καλά έβλεπα. Δεν είχε παχύνει, ήταν έγκυος ξανά, στο τρίτο παιδί. Ποια; Η Μέλπω, που τρόμαζε μόνο στην ιδέα ότι θα την πλησιάσει άντρας. Φαίνεται ότι από τότε που ανακάλυψε τι έχανε του έδινε να καταλάβει. Εκεί ήταν και η Σοφία, η Φανίτσα, η Στέλλα, η Πόπη, η Μαρίκα. Έπεσαν σχεδόν πάνω μου κάνοντάς μου χιλιάδες φιλοφρονήσεις, ενώ τα βλέμματά τους γάζωναν κοστουμάκι στον Μιχάλη, που άρχισε να νιώθει κάπως άβολα.

«Από 'δώ η Σοφία, η Μέλπω, η Πόπη, η Μαρίκα, η Φανίτσα, η Στέλλα, πρώην συμμαθήτρές μου, και από 'δώ ο μνηστήρας μου Μιχάλης Μελετίου».

Τα «χαίρω πολύ» έπεσαν βροχή, από την πλευρά των κοριτσιών κυρίως, που ήταν παραπάνω διαχυτικές από όσο περιμένα. Τόση πια χαρά για τον αρραβωνιαστικό μου, ούτε που το φανταζόμουν.

«Αντε, καλέ», πέταξε η Μέλπω, «να σε δούμε νυφούλα, επιτέλους!»

«Αργησε, αλλά πέτυχε», τη διέκοψε η Σοφία.

«Καλέ, κούκλος ο Μιχάλης», πετάχτηκε η Πόπη.

«Και τι κομπός!» είπε η Φανίτσα. «Όχι σαν τον άντρα μου, που για να τον πείσω να φορέσει γραβάτα πρέπει να του τάξω κι εγώ δεν ξέρω τι».

«Ε, τα παραλέτε, κορίτσια», είπε αμήχανος ο Μιχάλης.

«Άκου τι σου λέει η Φανίτσα», απάντησε η Στέλλα. «Ο δικός μου να δεις τι μούτρα έκανε όταν του είπα ότι πρέπει να φορέσει σακάκι».

«Κι ο δικός μου», συνέχισε η Πόπη, «ούτε που ήθελε να έρθει. Γίνεται, όμως, να πάω σε γάμο και σε γλέντι χωρίς τον άντρα μου; Τι θα πει ο κόσμος;»

«Μωρέ, μακάρι να μου το πρότεινε ο δικός μου και θα δεις τι πανηγύρι θα γινόταν», συνέχισε η Σοφία.

«Νόμιζα ότι η απώτερη ευτυχία είναι να είσαι δίπλα στον άντρα σου», της είπα επιδεικτικά. «Ξέχασες τι μου έλεγες τις προάλλες;»

«Καλά σου τα 'λεγα, όμως το πολύ το Κύριε ελέησον το βαριέται κι ο παπάς».

Όχι, καθόλου καλά δε μου τα είπες, σκέφτηκα, όμως προτίμησα να μην το σχολιάσω. Εξάλλου δεν ήταν η κατάλληλη ώρα για τέτοιου είδους συζητήσεις. Ήμουν εδώ για να γιορτάσουμε ένα ευχάριστο γεγονός και να επιδείξω, επιτέλους, και τον δικό μου αρραβωνιαστικό. Έστω και «μαϊμού».

«Και πότε ο γάμος με το καλό;» έκανε στροφή στην κουβέντα η Σοφία.

«Σύντομα, σύντομα», με έβγαλε από τη δύσκολη θέση ο Μιχάλης και μου φίλησε τρυφερά το χέρι.

«Αχ, αυτά τα μέλια που στάζουν στην αρχή και μετά τα ψάχνεις, αλλά πού να τα βρεις...» είπε με έναν βαθύ αναστεναγμό η Πόπη.

«Μετά από τόσα χρόνια γάμου θέλεις και μέλια, μωρέ Πόπη;» είπε γελώντας δυνατά η Στέλλα. «Έτσι και μπει η κουλούρα, το μέλι γίνεται πικρόμελο».

«Μη βγάζεις στη φόρα τα άπλυτα και τρομάζεις τα παιδιά. Για γάμο πάνε, άσ' τα να ζήσουν την ευτυχία τους», τη μάλωσε η Φανίτσα.

Άρχισα να μπερδεύομαι. Είχα την εντύπωση ότι όλες μου οι πρώην κολλητές είχαν ευτυχισμένους γάμους, γιατί μόνο για ευτυχία μιλούσαν όποτε βρισκόμασταν σε γαμήλιες συνεσιώσεις ή τύχαινε να με θυμηθούν στο τηλέφωνο. Αυτές δεν ήταν που μέχρι προχτές με συμπονούσαν για την ατυχία μου που ήμουν ακόμη ανύπαντρη; Τι είχαν πάθει ξαφνικά και πέταγαν υπονοούμενα;

Μέχρι και ο Μιχάλης είχε αρχίσει να αναρωτιέται. Άλλα του είχα πει για τα πελάγη ευτυχίας των παντρεμένων συμμαθητριών μου κι αυτός αντίκριζε πελάγη τρικυμιών, που ύψωναν απειλητικά τα κύματά τους. Κοιταχτήκαμε ερωτηματικά, προσπαθώντας να καταλάβουμε αν οι φίλες μου έκαναν χιούμορ ή σοβαρολογούσαν.

Τα έντονα, δυνατά κορναρίσματα που ακούστηκαν έξω από το προαύλιο διέκοψαν τις απορίες μας.

«Η νύφη, η νύφη!» φώναξε κάποιος.

«Κορίτσια, ήρθε η νύφη!» είπε γεμάτη χαρά η Στέλλα. «Πάμε στην είσοδο της εκκλησίας να την υποδεχτούμε όλες μαζί».

Λίγα λεπτά αργότερα ο ολοστρόγγυλος λευκός όγκος πρόβαλε από το βάθος. Ευελπιστούσα ότι θα είχε κάνει κάποια σχετική δίαιτα για τη μέρα αυτή, όμως η Μαριάνθη μάλλον είχε παχύνει περισσότερο. Ο ολόλευκος μπόγος προχώρησε αργά, το πρόσωπο ήταν σκεπασμένο με το πέπλο. Καλύτερα, μην τρομάξει ο γαμπρός, μέρα που ήταν, και το βάλει στα πόδια. Αλήθεια, ποιος ήταν ο γαμπρός; Τόση ώρα δεν είχα τον χρόνο να τον προσέξω, μια και οι συμμαθήτριές μου με είχαν στήσει στον τοίχο και με πυροβολούσαν με ερωτήσεις. Διέκρινα το ισχνό κοντό ανθρωπάκι με το γλομό πρόσωπο που θύμιζε κόμικ και την παντελή απουσία τρίχας στο πρόσωπο. Σπανός ήταν; Ό,τι και να ήταν, για τη Μαριάνθη παραήταν καλός.

«Τι δουλειά κάνει ο γαμπρός;» ψιθύρισα στο αυτί της Στέλλας.

«Γραφείο κηδειών, από τα καλύτερα. Είδες τύχη η Μαριάνθη; Ούτε την κηδεία του δε θα χρεωθεί. Πήγε εκεί για να κανονίσει την κηδεία μας θειας της και τον γνώρισε».

«Πώς τον λένε;»

Ποτέ δε θυμόμουν ονόματα.

«Αδωνη. Όνομα και πράγμα δηλαδή».

Βάλαμε τα γέλια, που έγιναν ακόμη πιο νευρικά όταν ο λευκός μπόγος έπιασε αγκαζέ το μαύρο σπιρτόξυλο και προχώρησαν μαζί για τα περαιτέρω. Το απόλυτο κόμικ, σκέφτηκα και παρότι χαιρόμουν για τη Μαριάνθη, δεν μπόρεσα να γλιτώσω από την παρουσία ανάλογων σκέψεων που γεννούσε το πανούργο μυαλό μου στη θέα του ζευγαριού. Ήμουν σχεδόν βέβαιη ότι παρόμοιες σκέψεις έκαναν οι περισσότεροι εκεί μέσα.

Η τελετή τελείωσε. Στο γαμήλιο πάρτι, που έγινε σε κοσμική ταβέρνα, το γλέντι είχε ανάψει για τα καλά. Όλες οι κακεντρεχείς σκέψεις είχαν εξαφανιστεί και το ζευγάρι φάνταζε περισσότερο ταιριαστό από ποτέ έτσι όπως ήταν σφιχταγκαλιασμένο και χαμογελαστό. Τι αξία έχει η εξωτερική εμφάνιση όταν υπάρχει τόση ευτυχία; Σίγουρα τα είχαν βρει οι δυο τους, γιατί υπήρχε κάποιος μυστικός κώδικας επικοινωνίας ανάμεσά τους που μόνο αυτοί τον γνώριζαν. Ευχήθηκα μέσα μου να είναι πάντα έτσι και κανένα εμπόδιο να μη σκιάσει τα ολοφώτιστα πρόσωπά τους.

Ένωθα ότι κι εγώ ήμουν περισσότερο χαρούμενη από όσο έπρεπε και ήταν η πρώτη γαμήλια συγκέντρωση μετά από χρόνια που αισθανόμουν να διασκεδάζω πραγματικά. Για πρώτη φορά είχα μια περίεργη σιγουριά και αυτοπεποίθηση. Κοίταξα με τρυφερότητα τον Μιχάλη. Σίγουρα αυτός ήταν η αιτία της ευεξίας που με είχε πλημμυρίσει και με έκανε να αισθάνομαι μοναδική. Για να πω τη μαύρη αλήθεια, ο συνοδός μου έπαιζε τέλεια τον ρόλο του και κάποιες στιγμές πίστεψα ότι ήμαστε πράγματι αρραβωνιασμένοι – κυρίως όταν τον σύστηνα δεξιά κι αριστερά λέγοντας «ο μνηστήρας μου», στιγμή δεν ένιωσα ότι έλεγα ψέματα.

Όμως κι ο Μιχάλης έκανε τα πάντα για να δείξει σε όλους πόσο με λάτρευε και ότι εκεί μέσα δεν υπήρχε άλλη γυναίκα για εκείνον εκτός από μένα. Ήμουν η βασίλισσά του, η βασίλισσα της βραδιάς και ακόμη περισσότερο. Σαν άναψε περισσότερο το κέφι και έβαλε ένα ζεϊμπέκικο, ο Μιχαλάκης μου, πετώντας το πανάκριβο σακάκι του και λύνοντας ελαφρά τη γραβάτα, έριξε μια αξιοζήλευτη ζεϊμπεκιά, που τους έκανε όλους, κυρίως τις γυναίκες, να τον χειροκροτούν με θαυμασμό.

«Πού τον βρήκες αυτό τον άντρα, μωρή Άννα;» φώναξε σχεδόν η Σοφία εξίσου μερακλωμένη. «Τι χορευταράς είναι τούτος; Αχ, τυχερή που είσαι, όχι σαν τον Σπύρο, που ούτε κουτσό δεν μπορεί να σύρει».

«Υπερβολική είσαι, σιγά τον χορευταρά».

«Α, μπας κι έχεις στραβωθεί από τις πολλές μεταφράσεις, κοπέλα μου; Για ξεστραβώσου και δες τι άντρα έχεις στο κρεβάτι σου. Αλήθεια, είναι τόσο καλός εκεί όσο και στην πίστα;»

Τα έχασα. Όχι πως τα σεξουαλικά υπονοούμενα με ενοχλούσαν, την ήξερα τη Σοφία χρόνια τώρα. Όμως πώς να εκφέρω γνώμη για έναν άντρα που έχω φιλήσει μόνο στο μάγουλο;

«Με τρελαίνει», απάντησε η γλώσσα μου.

«Το ΄ξερα ότι είναι σούπερ κι εκεί. Α, ρε τυχερή!»

Δες; σκέφτηκα. Δες να έχω αρραβωνιαστεί με τον σούπερ γκόμενο και να μην το έχω πάρει είδηση;

Ξανακοίταξα προσεκτικότερα τον Μιχάλη που ξέδινε πάνω στην πίστα και μου φάνηκε πράγματι γοητευτικός. Μήπως είχα πιει πολύ; Δεν πρόλαβα να αποτελειώσω τη σκέψη μου, γιατί ο Μιχάλης με ένα σάλτο με άρπαξε στην αγκαλιά του και με φίλησε με πάθος στο στόμα, ενώ τριγύρω τα σφυριγμάτα και τα χειροκροτήματα ξεσήκωσαν τους πάντες.

«Αυτός είναι έρωτας», φώναξε ένας άντρας.

«Άντε, και σύντομα διπλόι», ξεφώνισε μια γυναίκα.

Έγινα κόκκινη σαν παπαρούνα, όμως δεν αντιστάθηκα στο φιλί του. Εντάξει, ένα φιλί ήταν πάνω στον ενθουσιασμό του, που στο κάτω κάτω επιβεβαίωνε την τρελή του αγάπη για μένα. Εξάλλου αυτό που ήθελα το είχα πετύχει με το

παραπάνω. Είχα αποφύγει τα βλέμματα συμπόνιας και είχα εισπράξει τον γενικό θαυμασμό, κλέβοντας την παρασταση ακόμη και από τη νύφη, η οποία δε μου κράτησε κακία. Η καημένη η Μαριάνθη ήταν τόσο ικανοποιημένη που φορούσε αυτό το νυφικό, που οποιαδήποτε άλλη γυναίκα, όσο εντυπωσιακή κι αν ήταν, δεν μπορούσε να την επισκιάσει. Ζούσε το όνειρό της, το όνειρό μου, μόνο που το δικό της ήταν πραγματικό.

Κόντευε τέσσερις τα ξημερώματα Δευτέρας και έπρεπε να πάμε σε λίγο στη δουλειά μας. Πώς είχε περάσει τόσο γρήγορα η ώρα ούτε που το καταλάβαμε.

Χαιρετήσαμε μέσα σε έναν καταιγισμό ευχών από τους πάντες για τον επικείμενο γάμο μας και αποχωρήσαμε σφιχταγκαλιασμένοι. Τέτοια επιτυχία ούτε που την είχα φανταστεί. Τους είχα πείσει όλους ότι ήμουν αρραβωνιασμένη και απόλυτα ευτυχισμένη. Όλους. Ακόμη και τον ίδιο μου τον εαυτό. Φτάσαμε έξω από το σπίτι μου γύρω στις τέσσερις και μισή το πρωί, μισομεθυσμένοι και αρκετά κουρασμένοι.

«Ποπό, ούτε δύο ώρες ύπνου δεν έχουμε».

«Δε βαριέσαι, αρκεί που περάσαμε τόσο όμορφα. Ή μήπως όχι;»

«Τι λες τώρα; Το καταδιασκέδασα. Κι εσύ... ήσουν υπέροχος, μοναδικός. Σε ευχαριστώ, Μιχάλη».

Έβαλε το χέρι του στους ώμους μου και προσπάθησε να με τραβήξει προς το μέρος του.

«Όχι, όχι, σε παρακαλώ», είπα ναζιάρικά. «Είπαμε, αρραβωνιασμένοι μέχρι να φύγουμε από τον γάμο. Εδώ λύνεται ο αρραβώνας μας. Να, πάρε και τη βέρα σου».

Έκανα να βγάλω το δαχτυλίδι, όμως εκείνο είχε σφηνώ-

σει για τα καλά. Τώρα τελευταία, όταν ήμουν κουρασμένη, πρήζονταν τα δάχτυλά μου. Ίσως είχα πρόβλημα με το κυκλοφορικό μου, ίσως να έφταιγε το ότι δούλευα πολύ στο πληκτρολόγιο.

«Δε μου χρειάζεται», με σταμάτησε. «Κράτησέ τη για να θυμάσαι το βράδυ του αρραβώνα μας».

«Μα...»

«Σου είπα ότι δεν τη θέλω. Σε ευχαριστώ κι εγώ για όλα. Ήσουν υπέροχη».

«Καληνύχτα, ή μάλλον καλημέρα».

«Θα τα πούμε στο γραφείο. Πήγαινε τώρα να ξεκουραστείς».

Πριν προλάβω να βάλω το κλειδί στην εξώπορτα είχε κιόλας φύγει.

Για μια ολόκληρη βδομάδα δεν είδα καθόλου τον Μιχάλη στη δουλειά. Όχι ότι μου έλειψε, αλλά ανησύχησα. Ρώτησα διακριτικά και έμαθα πως ήταν μια χαρά και ότι δούλευε συνεχώς. Τότε γιατί δεν έκανε ούτε ένα τηλεφώνημα, γιατί δε μου είχε στείλει κάποιο e-mail; Είχε θυμώσει; Είχε δουλειά; Του ήταν αδιάφορο; Δεν μπορούσα να καταλάβω. Να ζητούσα εξηγήσεις ή να αδιαφορούσα; Μήπως τα είχε ξαναβρεί με την αρραβωνιαστικιά του;

Κοίταξα τη χρυσή βέρα που ήταν ακουμπισμένη πάνω στο κομοδίνο μου. Α, μπα, αν τα ξανάβρισκε με την πρώτη, δε θα μου ζητούσε τη βέρα της; Κι αν της το έπαιξε δύσκολος ή έλεγε ότι την πέταξε; Δεν μπορούσα να ησυχάσω. Έπρεπε να μάθω.

Και γιατί να μάθω; Τι μου ήταν ο Μιχάλης; Ένας απλός συνάδελφος που είχαμε βγει τρεις φορές και είχαμε περάσει όμορφα. Ως άνθρωπος μου άρεσε, ως άντρας μού ήταν αδιάφορος. Κι εγώ ήθελα γάμο. Πώς θα παντρευόμουν όμως αν έβγαινα ραντεβού με κάποιον άντρα που μου άρεσε μόνο φιλικά; Τότε γιατί βασανίζομουν;

Το τηλέφωνο χτύπησε. Λαχτάρησα. Μήπως ήταν αυτός; Μακάρι να ήταν. Εγώ δεν τον είχα πάρει ποτέ τηλέφωνο και δε θα το έκανα τώρα. Εκείνος με έπαιρνε πάντα. Το άφησα να χτυπήσει. Στο έκτο ντριν το σήκωσα.

«Εμπρός;» έκανα αδιάφορα, ενώ άνοιξα το ραδιόφωνο, για να ακούγεται μουσική.

«Έλα, Αννούλα, η Φανίτσα είμαι».

Η Φανίτσα με έπαιρνε πολύ σπάνια τηλέφωνο, σχεδόν μόνο μία φορά τον χρόνο, στις 9 Δεκεμβρίου, που ήταν της Αγίας Άννας. Πραγματικά ξαφνιαστήκα.

«Όλα καλά, Φανίτσα μου;» ρώτησα λιγάκι μουδιασμένα, ενώ χαμήλωνα την ένταση του ραδιοφώνου.

«Όλα μια χαρά. Εσύ πώς είσαι, πώς πάει ο αρραβώνας;»
«Καλύτερα δε γίνεται».

«Να Ξερες πόσο χάρηκα με εσένα, Άννα μου, δε λέγεται. Καημό σε είχα. Έλεγα ότι θα αποκτήσω εγγόνια και δε θα δω νύφη την Αννούλα μας».

Μου φάνηκε κομματάκι περίεργο που με είχε τόσο καημό η Φανίτσα, γιατί ποτέ της δε με πήρε Χριστούγεννα ή Πρωτοχρονιά να ενδιαφερθεί αν έχω μοναξιές, και μόνο σαν την έπαιρνα εγώ των Φώτων, με ρωτούσε πώς είχα περάσει και μου έλεγε πόσο είχε κουραστεί όλες αυτές τις μέρες με τις επισκέψεις στα διάφορα σπίτια και στα γλέντια που πήγαι-

νε. Αφότου παντρεύτηκε, από τις πρώτες, πριν από δεκαπέντε σχεδόν χρόνια, έκλεισε την πόρτα πίσω της σε όλες τις ανύπαντρες φίλες της και την άνοιγε όποτε αυτή θεωρούσε σκόπιμο και μόνο για τις παντρεμένες.

«Έτσι είναι αυτά τα πράγματα», μου είπε η μητέρα μου όταν παραπονέθηκα για τη συμπεριφορά της. «Άλλη τώρα η ζωή της Φανίτσας, άλλη η δική σου. Εκείνη έχει τον άντρα της, τα παιδιά της, τα πεθερικά της, το συγγενολόι, πού χρόνος για τις φίλες από το σχολείο».

«Εσύ, όμως, τη φίλη σου τη Βασούλα δεν την ξέχασες όταν παντρεύτηκες. Πέντε χρόνων ήμουν όταν με ντύσατε παρανυφάκι στον γάμο της και η φιλενάδα σου μέχρι τότε στιγμή δεν έλειψε από το σπίτι μας».

«Μία την είχα όλη κι όλη, όχι όλο το σχολείο, όπως εσύ. Γι' αυτό και κράτησε, γι' αυτό και κρατάει».

Δε με έπεισαν τα λόγια της μάνας μου. Τι θα πει μία, τι θα πει είκοσι. Όταν είσαι φίλη, παραμένεις φίλη.

«Τι κάνεις στις 15 του μήνα;» με ρώτησε.

«Αυτού του μήνα;»

«Ναι, του Ιούνη. Σάββατο είναι».

«Δεν ξέρω, δεν έχω κανονίσει κάτι με τους φίλους μου».

«Με τους φίλους σου; Ο Μιχάλης λείπει;»

Δαγκώθηκα.

«Με τους φίλους μας, ήθελα να πω. Τι θα κάνουμε; Τώρα τι να σου πω, θα δείξει».

«Άκου να δεις, ο Γιάννης, ο άντρας μου, έγινε διευθυντής και θα σκαρώσουμε μια γιορτή. Θα έρθουν και μερικά κορίτσια. Είσαι καλεσμένη, μαζί με τον αρραβωνιαστικό σου εννοείται. Να σας περιμένω;»

Κοίταξα το ακουστικό.

«Δε θέλω άρνηση. Ο άντρας μου έχει συμπαθήσει πολύ τον Μιχάλη και καλό θα ήταν να γνωριστούν περισσότερο. Ξέρεις πού είναι το σπίτι μου. Στις 15 του μήνα, στις εννιά το βράδυ».

Έκλεισε το ακουστικό. Ούτε γεια δεν πρόλαβα να της πω. Και τώρα; Πώς θα πήγαινα στο σπίτι της Φανίτσας αρραβωνιασμένη κοπέλα χωρίς τον αρραβωνιαστικό μου; Ξανακοίταξα τη χρυσή βέρα με απελπισία. Τι δικαιολογία θα έβρισκα; Ότι αρρώστησε; Ότι είχε πολλή δουλειά; Ότι έλειπε ταξίδι; Ότι πέθανε; Ότι πέθανε; Δεν ήταν άσχημη ιδέα. Μπα σε καλό μου, τι αηδίες ήταν αυτές που σκεφτόμουν... να τον πεθάνω μια χαρά άνθρωπο; Χτύπησα το ξύλο του κομοδίνου μου δυνατά και ξανακοίταξα το τηλέφωνο. Τελικά έπρεπε να μπω εγώ στη διαδικασία να του τηλεφωνήσω και να τον παρακαλέσω να υποδυθεί ακόμη μια φορά τον μνηστήρα. Σήκωσα δειλά το κινητό μου και κάλεσα τον αριθμό του. Αμέσως μετά τον τελευταίο αριθμό άρχισε να καλεί. Μία, δύο, τρεις, τέσσερις... Μάλλον θα έλειπε από το σπίτι. Κοίταξα το ρολόι μου. Η ώρα ήταν εννιά το βράδυ. Καλοκαιράκι, μάλλον είχε βγει έξω.

«Εμπρός;» άκουσα λαχανιασμένη τη φωνή του.

Αυτό δα μου 'λειπε τώρα, να τον διέκοπτα από κάτι πολύ ενδιαφέρον...

«Εμπρός...» ξανακούστηκε η φωνή του, πιο σταθερή αυτή τη φορά.

«Καλησπέρα, Μιχάλη», είπα όσο πιο σιγανά γινόταν.

«Μα ποιος είναι; Δεν ακούω».

«Η Άννα είμαι» ακούστηκε δυνατά η φωνή μου.

«Η Άννα;»

«Η Άννα Χαρίτου, ξέρεις, η συνάδελφός σου... η αρραβωνιαστικιά σου...»

«Έλα, βρε Αννούλα, και δε σε κατάλαβα».

«Μήπως σε διέκοψα από κάτι;»

«Μόλις είχα τελειώσει το μπάνιο μου, γι' αυτό καθυστέρησα να απαντήσω. Όχι, δε με διέκοψες από τίποτα. Πώς ήταν αυτό;»

«Ε, όταν δεν πάει ο Μωάμεθ στο βουνό, πάει το βουνό στον Μωάμεθ».

«Μη μου πεις ότι σου έλειψα...»

«Χμ... και ναι και όχι».

«Εμένα, όμως, μου έλειψες».

«Αλήθεια;» είπα με έκπληξη. «Κι εγώ που νόμισα ότι ήσουν θυμωμένος μαζί μου».

«Θυμωμένος; Γιατί;»

«Αφού εξαφανίστηκες».

«Η αλήθεια είναι ότι, εκτός από το γεγονός ότι είχα πολλή δουλειά, είπα να μη σε ενοχλώ».

«Έλα τώρα που με ενοχλείς... Χαρά μου να σε ξαναδώ».

«Αλήθεια;» η φωνή του ήταν γεμάτη ένταση. «Πότε;»

«Ξέρεις, Μιχάλη μου, βασικά θα ήθελα να σε παρακαλέσω για κάτι, αλλά μου είναι δύσκολο να σου το ζητήσω».

«Θέλεις να παίξω πάλι τον ρόλο του μνηστήρα», με έβγαλε από τη δύσκολη θέση.

«Είσαι απίστευτος!» είπα με ένταση, όντως με είχε βγάλει από τη δύσκολη θέση. «Πώς το κατάλαβες;»

«Έτσι όπως έγιναν τα πράγματα και με γνώρισε τόσος κόσμος, σίγουρα θα με ξαναχρειαζόσουν. Ήταν αναμενόμενο».

«Θα το κάνεις πάλι;» είπα παρακλητικά.

«Γιατί όχι; Δεν περνάω και άσχημα μαζί σου».

«Σε ευχαριστώ, Μιχάλη μου, δεν ξέρω πώς να σου το ανταποδώσω. Θα είναι η τελευταία φορά. Σου το ορκίζομαι».

«Μην ορκίζεσαι για τίποτα», μου είπε.

«Όχι, όχι, σου το ορκίζομαι. Θα δεις».

Μέσα σε έναν μήνα χρειάστηκα άλλες τρεις φορές τη βοήθειά του. Εκτός από το κάλεσμα της Φανίτσας, σειρά είχε το κάλεσμα της Σοφίας, μετά το κάλεσμα της Μέλπως και τελικά το κάλεσμα της νιόπαντρης Μαριάνθης. Η χρυσή βέρα είχε εγκατασταθεί πια μόνιμα στο σπίτι μου και η θέα της πάνω στο κομοδίνο μου ήταν καθημερινό φαινόμενο. Είχα αρχίσει να συνηθίζω αυτό το δαχτυλίδι στο χέρι μου τόσο, που την επόμενη της επίσκεψης στο σπίτι της Μαριάνθης πήγα στη δουλειά μου χωρίς να τη βγάλω. Καλημέρισα όπως πάντα τους συναδέλφους μου, χωρίς να δώσω προσοχή στα έκπληκτα βλέμματά τους, ώσπου η Λένα μού έπιασε το χέρι και μου είπε φωναχτά:

«Τι έγινε, Αννούλα, αρραβωνιάστηκες και δε μας είπες τίποτα; Παιδιά, η Άννα αρραβωνιάστηκε!»

Έγινα κόκκινη σαν παπαρούνα.

«Πότε, βρε παιδί μου, έγινε αυτό;» με ρώτησε η Έλλη.

«Συγχαρητήρια», είπε ο Γιώργος.

Έπρεπε να πω κάτι, όμως είχε σταματήσει το μυαλό μου. Δεν μπορούσα να σκεφτώ τίποτα. Απολύτως τίποτα. Το απόλυτο κενό.

«Γιατί δε μιλάς; Μυστικό το έχεις;» με ρώτησε η Λένα.

«Μυστικό;» ψιθύρισα σαν χαμένη.

Αυτό ήταν.

«Ναι, είναι μυστικό», είπα αποφασιστικά.

«Και γιατί;» με ρώτησε με περιέργεια πάλι.

«Παιδιά, δεν μπορώ να σας εξηγήσω τώρα. Μόνο οι γονείς μου το γνωρίζουν. Παρακαλώ να το σεβαστείτε. Όταν έρθει ο καιρός, θα σας τα πω όλα», είπα παρακλητικά.

Πώς την είχα πατήσει έτσι;

Οι συνάδελφοί μου σεβάστηκαν την επιθυμία μου, όμως εγώ αναγκάστηκα να φοράω τη βέρα κάθε μέρα στη δουλειά. Ο μόνος που γνώριζε ποιος ήταν ο αρραβωνιαστικός μου ήταν φυσικά ο Μιχάλης, που δεν είχε μπει στον κόπο να μου ζητήσει πίσω το δαχτυλίδι. Την έβαζα κάθε πρωί στο χέρι μου λίγο πριν μπω στο γραφείο και την έβγαζα μόλις επέστρεφα στο σπίτι. Άρχισα να τρέμω στην ιδέα μήπως ξεχαστώ και πάω με τη βέρα στους γονείς μου ή στα μαγαζιά της γειτονιάς, όπου τους γνώριζα όλους χρόνια τώρα. Τελικά, πλάκα πλάκα, άρχισα να αισθάνομαι σαν πραγματικά αρραβωνιασμένη κι αυτό δε μου ήταν καθόλου δυσάρεστο, όπως δε μου ήταν δυσάρεστος ούτε ο Μιχάλης, ο οποίος είχε κερδίσει πόντους στην καρδιά μου. Επειδή ακριβώς κρατούσε τις ισορροπίες με μια διακριτικότητα, χωρίς να δίνει το παραμικρό δικαίωμα ούτε στη δουλειά ώστε να υποψιαστούν πως κάποιο ρόλο έπαιζε στη ζωή μου, έστω και ψεύτικο, ούτε όμως και στις παντρεμένες φίλες μου ότι δεν έπαιζε τον πρωταγωνιστικό ρόλο, αλλά μόνο τον ρόλο ενός απλού κομπάρσου. Κι έτσι πέρασε ένας ολόκληρος μήνας.

Οταν η τριανταεπτάχρονη Άννα λαμβάνει προσκλητήριο γάμου από τη συμμαθήτριά της Μαριάνθη, που είναι μέχρι στιγμής ανύπαντρη όπως και η ίδια, πανικοβάλλεται. Μένει η μοναδική πλέον αστεφάνωτη της παλιοπαρέας και το γεγονός ότι θα παραστεί σε ακόμη έναν γάμο ασυνόδευτη και θα πρέπει να εισπράξει τα γεμάτα συμπόνια αλλά και ερωτηματικά βλέμματα όλων τη φτάνει στα όριά της. Τα λόγια της συγχωρεμένης γιαγιάς της, της Αννιώς, τη στοιχειώνουν: «Κοίταξε μη μείνεις στο ράφι σαν τη θεία σου τη Χρυσούλα». Κι όμως, από μικρό κοριτσάκι ονειρευόταν τη μέρα που θα φορούσε το λευκό νυφικό. Πώς τα κατάφερε και είναι ακόμη όχι μόνο χωρίς σύζυγο, αλλά και χωρίς σύντροφο; Νόστιμη είναι, μορφωμένη είναι, καλή δουλειά και δικό της σπίτι έχει, τι φταίει λοιπόν; Πώς θα δικαιολογήσει ξανά την απουσία ενός άντρα δίπλα της; Αυτή τη φορά η Άννα είναι αποφασισμένη να φτάσει στα άκρα.

Όταν μπροστά από τις μεγαλύτερες επιθυμίες σου γιγαντώνονται αξεπέραστα εμπόδια, δύο πράγματα συμβαίνουν: Ή εγκαταλείπεις ή πεισμώνεις. Κι η Άννα πεισμώνει. Σε αυτό τον γάμο πρέπει να εμφανιστεί με έναν σύζυγο... ή έστω με έναν αρραβωνιαστικό. Της μένουν μόνο δύο εβδομάδες για να τον βρει. Δε γνωρίζει όμως πως κάποιες φορές ο μεγαλύτερος πόθος μας μπορεί να καταλήξει στον χειρότερο εφιάλητη...

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ
www.psichogios.gr

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 16586

Ε Σ Ε Ι Σ Κ Ι Ε Μ Ε Ι Σ Π Α Ν Τ Α Σ ' Ε Π Α Φ Η